

KATYNO MISKE ZUDYNES IR...

1940 metais, kada Vokietijos - Lenkijos karas ėjo į pabaigą, Sovietų Rusija įstojo į karą Vokietijų pusėje. Į Sov. Rusijos rankas pateko daug Lenkijos kariuomenės karių belaisvių, kurie ir buvo išgabenti į belaisvių koncentracijos stovyklas. Viena iš didesniųjų Sov. Rusijos belaisvių stovyklų buvo Kozielsko, iš kurios buvo gabenama į įvairias puses. Daug lenkų belaisvių karininkų ir civ. tarnautojų buvo gabenama į Katyno mišką. Kas tas Katynas yra niekas nežinojo, bet greit buvo pasklydęs gandas, kad Katyno miškas yra žudymo vieta. Ir tas įtarimas pasirodė tikretybe.

Kada kilo karas tarp draugų: Vokietijos ir Sov. Rusijos, ir kai buvo užimtas Smolenskas ir jo apylinkės, į vokiečių rankas pateko ir Katyno miškas. Atsirado žmonių, kurie matė tas Sov. Rusijos NKVD lenkų belaisvių žudynes. Jie ir pranešė Vokietijų kariams. 1943 metų vasara Vokietijų vyriausybė paskyrė komisiją ištirti Katyno miške padarytas žudynes. Į žudynių vietą buvo atgabentas ir Amerikos kariuomenės karininkas pulk. John H. Van Vliet su kapt. Donald B. Stewart, kaip patekusius į vokiečių belaisvę kad pamatytų žudymų vietas ir nužudytųjų tyrinėjimą. Amerikos pulk. John H. Van Vliet atvykęs į Katyno mišką rado duobes jau atidarytas ir dvelkę toks didelis smarvės kvapas, kad vargiai būtų įmanoma pakelti prie atidarytų duobių buvęs vienas gydytojas su vienu raštininku, užrašantiu mašinėle gydytojo konstatavimus. Lavonai duobėse buvo suguldyti veidu žemyn, kaip skardinėje sardinkų žuvelės. Lavonų pakaušyje buvo kulkos skyklės, o iš kaktos ėjo platesnės skyklės. Patikrinus ribus ir kišenes buvo aišku, kad lavonai mirę tyrimą nebuvę paliesti. Apavas buvęs augštos kokybės ir nauji, mažai nudėvėti. Pas nužudytuosius karininkus kišeniuose rasti užrašai ar kitos kokios iškarpos, nebuvę vėlesnių datų, kaip 1940 mt. Ir to jis pats priešėjis ištikimimo, kad lenkų karininkai buvo nužudyti masiniai ir nevēliau kaip 1940 metais, atseit, tuoj kaip Sov. Rusija užėmė dalį Lenkijos, ir kad tą galėjo padaryti tik Sov. Rusijos pareigūnai.

Pulk. Vliet pareiškė, kad savo nuomonę apie tyrinėjimus Katyno miške pranešęs 1945 met. Slaptosios Tarybos štabo viršininko pavaduotojui Washingtone gen. maj. Bissel.

Washingtono Kongrese paskirti komisija tyrinėjama Katyno žudynes ir apklausiama liudytojų Amerikos Pulk. Vliet, kuris patvirtino, kad Katyno miške atkastas duobes bei nužudytus lenkų karininkus yra matęs ir esąs tikrai įsitikinęs, kad tą galėjo padaryti tik rusai.

Daug metų prabėgo nuo žiauriųjų skerdynių Katyno miške, kuriame buvo nužudyta 54 000 lenkų karininkų ir civ. tarnautojų. Kad tos žiaurios žudynės įvyko pasaulis žinojo. Kaip dabar kad paaiškėjo, tas pats Amer. pulk. Vliet 1945 metais raštiškai pranešė Slaptosios Tarybos štabo viršin. pavaduotojui gen. maj. Bissel. Pastarasis įsakęs tuo reikalu su nieku nediskutuoti ir niekam nepranešinti. Gi pats pranešimas iš įstaigos dingio. Ir iki šiol neatsirado valdžios nei vieno atstovo, kuris būtų išdrįsęs pareikšti savo objektyvę nuomonę dėl Katyno žudynių. Kai Nurnbergo teismo bylos metu buvo priminta Katyno žudynes, tai spaudžiant Sov. Rusijos atstovams, buvo tik priminta, kad Katyno žudynės yra vokiečių darbas ir tik tiek. Jei būtų aiškintasi daugiau, aišku būtų iškilęs viešumon, kad tos Katyno žudynės yra ne vokiečių, bet Sov. Rusijos darbas ir jį turi atsakyti. Bet to nepadaryta.

Nr. 8 - tas

WORCESTER, MASS., Vasario (Feb.) 23, 1952

Vol. XXXV

SIBIRAS OPIAUSIA VIETA SOVIETŲ UNIJOJ

MUNICH, Vokietija. — Kada ateis laikas, jėgos kovodamos už pasiluosavimą nuo komunistų režimo Maskvoj, ras kad Sibiras yra jautriausia vieta Sovietų Unijoje, pasakoją jaunas dezertyras nuo Sovietų Armijos. Čia jis sakė toliau, šimtai tūkstančių vyrų ir moterų, net ir vaikų, dirba priverstinose darbo stovyklose, laikomi kaip vergai. Čia, jis sakė, puolancios jėgos iš rytų būtų pasveikintos kaip išlaisvintojai ir tuojaus eitų jiems į pagalbą. Pabėgėlis pats dirbo Sibiro stovyklose pirm to laiko, kada paimtas į sovietų armiją, gi kariaudamas iki jo vietas pasiekė Vokietiją jis pabėgo į vakarinę Europą.

Tas jaunuolis nėra vienas, bet nesuskaitomai daug panašių dezertyrų klaidžioja vakarinėje Vokietijoje. Daug yra Munchėje, tiek daug, kad yra čia organizacija paremta Stalino priešus, kurie turėjo narsumą ir gerą laimę pabėgti nuo sovietų slaptos policijos. Šioji Sov. Valstijų organizacija — "Kovotojų už Rusijos Nepriklausomybę Draugai" — turi namelį, kur Stalino priešai gali gauti pinigų, maisto, drabužių ir prieglaudos. Šie rusai jaunuoliai, nuo 25 iki 35 metų, atvykę iš Sibiro, apie staugaus areštus ir deportacijas nuo vienos dalies į kitą Sovietų Unijoj.

Dabar, kai Amerikos Kongrese Komisija iškėlė viešumon Katyno žudynes, darbas turėtų nesustoti, bet eiti pirmyn iki galutinio išaiškinimo. Jei Sov. Rusija tvirtina, kad Katyno skerdynės yra Vokietijų nacių darbas, tai kodėl Nurnbergo Teismas tų kaltinimų neprimetė vokiečių naciams? Be to, jei buvo žinios suteiktos ir autentiškos, tai kieno ranka tuos pranešimus sunaikino ir nedavė kelti viešumon iki šio laiko, kas yra kaltininkai, kurie pataikauja Sov. Rusijai ir jos naudai dirba?

Pagaliau kai Amerikos Kongresas susirūpino Katyno žudynėmis, ar mums lietuviams neatėjo laikas šauktis į Amerikos kongresmanus, kad pajudintų Proveniškų, Rainių, Panevėžio ir kitų Lietuvos vietovių žudynes, kur masiniai Sov. Rusijos NKVD šimtus lietuvių išžudė ir paliko net nesuskubę užkasti. Yra išlikusių gyvų, kurie gali būti pašaukti ir duoti parodymus. Ateina laikas nuimti sovietų būdeliams kaukės ir parodyti piñnoį nuogybę, kad pasaulis sužinotų su kokiais banditais turi reikalus. Be to laikas atėjo ir tuos kelti dienos švieson, kurie iki šiol vis dar tebedirba Sov. Rusijos naudai ir veda pasaulį į komunizmo pančius.

"Amerikos Lietuvis" 45-rių Metų Spaudos Darbo Sukakties Minėjimas

Š. m. kovo mėn. 16 d. 4 val. p. p. Lietuvių Klubo salėje, 12 Vernon St. ruošiamas "A.L." spaudos darbo 45-rių metų paminėjimas su literatūrine - meline programa. Kitos Worcesterio lietuviškos organizacijos maloniai prašomos minėtu laiku, neruošti savo parengimų, bet savo dalyvavimu paremti "Am. Lietuvis" spaudos darbo sukaktį.

joj. Daug iš dezertyrų matė kaip žmonės gyvena Vokietijoje, susipažino su amerikiečiais ir pažino laisvą gyvenimą, todėl griežtai atsisako grįžti prie komunistų.

Plieno Unijos Streikas Vėl Atidėtas

PITTSBURGH. — Amerikos Suvienytų Plieno darbininkų unija, C.I.O. nutarė atidėti streiką vienam mėnesiui, kad duoti Algū Nustatymo Tarybai laiko priieiti prie talkingo išrišimo unijos algū ginče su plieno pramone. Unija buvo nustačius šeštadienio vidurnaktį, kada 650,000 plieno darbininkų būtų sustreikavę. Dabar unija perspėjo, kad nebus tolimesnių atidėlojimų, jei taryba nesuteiks patenkimo planą iki kovo 23 vidurnaktį.

Anglai Bandys A-bomba Australijoje

LONDONAS. — Anglai, matyti, negalėdami susitarti su amerikiečiais dėl Nevada bandymų laukų, viešai pranešė, kad jie pirmuosius atominis sprogdinimus vyks rūs Vidurinės Australijos dykumuose.

Paskutinio karo metu Amerikai nutarus gaminti atominę bombą, glaudžia šiame darbe dalyvavo ir anglai, ir kanadiečiai. Po karo, išleidus Kongresui specialų atominės energijos aktą, pasunkėjo bendradarbiavimas atominės energijos srity.

Anglai ėmė vieni darbuotis prie savos atominės bombos ir kitų naujųjų tyrinėjimų. Mokslininkai iš abiejų pusių apgailestauja, kad pasikeitimas žiniomis ir patyrimais varžomas ir tuo stabdoma pažanga.

Aprupina Ištroškčius Liutus

KATAVAR, Šiaurės Indijoj. — Vyriausybė norėdama apsaugoti gyventojus, kurie arti tankių Gir kalno džiunglių pasituntę grupes darbininkų iškast šulinius ištroškčius liutams. Gir kalnai buvo palikti apsaugoti nuo medžiotojų, nes čia gyvena vieninteliai išlikę aziatiški liutai. Vyriausybė bijo, kad ištroškę liutai gali nuklaidžioti į kaimus ir užpult ne tik naminius gyvulius bet ir žmones. Tode! darbininkai iškasa šulinius džiunglių gilumoj.

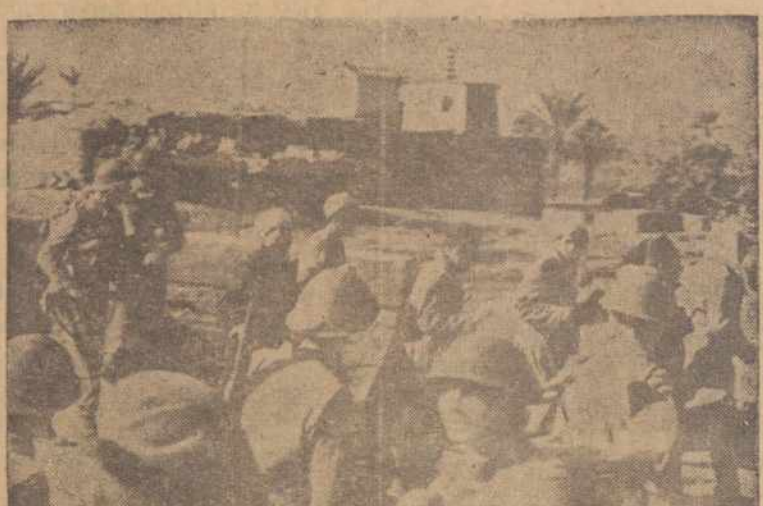
Dideja Pavojus Azijai

LISABONAS, Portugalija. — Atlanto Pakto ministariai svarstė apie pakeitimą Europos apgimimo planus, kada sovietų puolimas atkreiptas į Aziją. Keturiolika tautų Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos, (NATO) užsienio, apsaugos ir finansų ministrai susirinko išklausti vėliausius raportus apie Sovietų Uniją ir jos vėliausį pasaulio politiką. Suvienytų Valstijų sekretorius Dean Acheson pranešė Tarybai, kad yra geros progos Korėjos paliauboms prieš pavaršą, bet tik atstovams sukėlė baime, kad taika paluosotų komunistus pradėt naujus nuotykius kur nors kitur Azijoje.

Užgyrė 43 Divizijas Europos Armijai

LISABONAS, Portugalija. — Šiaurės Atlantikos Sutarties Organizacija, (NATO) užgyrė organizuoti 1,430,000 vyrų Europos armiją, į kurią įeity ir 12 vokiečių divizijų. Pagal užgirtą planą, šeši kraštai, kurie dabar tveria Europos kontinento armiją, kaip generolo Eisenhowerkancias divizijas. Pristatys 14, Vokietija 12, Italija 12 ir Belgija, Holandija ir Luksemburgas — 5, iš viso 43.

Sis nutarimas buvo pirmas svarbus konferencijos žygis. Be šių 43 divizijų bus Suvienytų Valstijų. Didžiosios Britanijos ir Kanados atskiros karinės jėgos. Apsaugos ministariai užgyrė Didžiųjų Trijų planą baigti Vokietijos formaliską okupaciją, kaip tik Europos Armijos sutartis bus užgirta šešių dalyvaujančių kraštų.

ISMAILIA, Egiptas. — Britų policija suima belaisvius, kaip tik po amerikietės vienuolės, Sister Anthony nužudymo, laike sukilimo.

Republikonas Laimėjo Rhode Island Valstijos Rinkimuose

PAWTUCKET, R. I. — Antradienio rinkimuose, pirmą kartą į 20 metų, adv. Edward J. McCaughey, republikonų kandidatas laimėjo valstijos vietą į senatą. Jo laimėjimas duoda republikonams pirmenybę Rhode Island senate, nors buvo stiprios opozicijos iš valstijos demokratų administracijos vadų. Republikonai laiko tokį laimėjimą dideliu pergalės žygiu.

VIENAS AMERIKIETIS, 69 KOREJIEČIAI ŽUVO KALĖJIMO MAIŠTE

PUSAN, Korėja. — Vienas amerikietis kareivis ir 69 Korėjiečiai civiliai belaisviai žuvo pirmadienį, komunistų vadovaujame maište, Koje saloje. Apie 1,500 belaisviai užpuolė Suvienytų Valstijų kareivius su visokiais mediniais ir plėniniais pagaliais, vamzdžiais, peiliais ir akmenimis.

Dešimts Metų Povilas Trumpaitis Rastas Negyvas

WORCESTER, MASS. POVILAS TRUMPAITIS, nuo 24 Mott gatvės, buvo rastas negyvas, apleistame gelžkelio pastate, 340 Franklin gatvės. Vaikas su savo draugais dažnai žaisdavo toje vietoje. Povilas buvo rastas pakartas nuo sunkaus rėžio pridėto ant geležinio balkio prie 30 pėdų aukštumo lubų. Elektrinės vielos gidas prie rėžio, astonius pėdas nuo grindų. Medinė dėžė buvo prie kojų, ir rankos buvo pririštos užpakaly. Trys vaikai eidami pro šalį pastebėjo vaiką, užkalbino jį, bet kaip nieko neatsakė nubėgo pašaukti policiją. Policija negalėjo atgaivinti ir buvo laimė atsitikti vasario 22 d. nuvežtas į miesto ligoninę. Nevežtas yra Juozas ir Marcelės Trumpaičių anukus ir juodu jį augino nuo mažens, kadangi jo tėvai, Juozas ir Elena (Giliutė), persiskyrė.

WORCESTER, MASS. — Stovėdamas prieš pirmą visame krašte Eisenhowerio iškabą, Richard F. Treadway, (kairėje) kurs neseniai pasitraukė kaip 12 Treadway užėgų prezidentas, kad visą laiką pašvęsti Eisenhowerio prezidentus rėmimui, priima pasveikinimus iš Worcesterio "Eisenhower į Prezidentus" klubo narių, O. Bradley Wood, išdininko; R. John Griefen, prezidento; Warren C. Lane, Jr. centralinio komiteto pirmininko. Šioji 50 pėdų lenta pastatyta prie kelio į Bostoną, Southboro, ir ją mato apie 12,000 žmonių kasdien. Ponas Treadway savo lėšomis išsakydamas iškabą iki sekančio lapkričio mėnesio sakė, "Esu tikras, kad Eisenhower laimės. Jis suvienys mūsų kraštą ir suteiks pastovumo ir teisingumo mūsų vyriausybei. R. F. Treadway taipgi vadovauja suorganizavimui Eisenhowerio parėmimo klubo Trečiame Kongresiniame Distrikte. Worcesterio Klubo apimančio Ketvirtą Kongresinį Distrikto valdybos nariai: R. John Griefen, prezidentas; James E. Hollis, vice-prezidentas; C. Bradley Wood, išdininkas; Alfred N. Whiting, sekretorius. Prie įvairių komitetų pirmi ninkai, Warren C. Lane, Jr., Robert J. Whipple; Jacques J. Bunouet; Peter C. Hoaglund. Ketviršame Distrikte yra Worcesterio miestas ir apylinkės, Leicester, Auburn, Grafton, Shrewsbury, Westboro ir Northboro; likusioji Worcesterio apskrities dalis yra Trečiame Distrikte.

"A. L." Redakcija ir Administracija

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

ISPUDŽIAI SUKAKTIES

Dr. Basanavičiaus Sukakties mindami diskusavome gurkšnodami "highball", alutį. Atėjo daugiau pažįstamų, mūsų grupė padaugėjo, diskusijos ir nuomonės apie minėjimą, reikia pasakyti, visų buvo teigiamos. Niekas nežinojo, kad dr. J. Basanavičiaus rolę lošęs pirmu kartu savo gyvenime scenoje pasirodė, atseit, Inž. Just. Juntulis, kuomet buvo pastebėta, kad jis pirmu kartu vaidino scenoje, visi stebėjosi jo gabumu, sekminga vaidyba. O kaip jums patiko Marytės, gimnazistės vaidyba? — paklausu savo kolegų, kurie buvo įsismaginę reikšti savo nuomones.

Marytė — sakė p. J. K., tikrai gražiai pasireiškė vaidyboje ir su muzikos solo tris kartus — aiškino p. J. K. besigerėdamas jaunos kolegijos studentės, p-lės Laimutės Leonaitytės pasireiškimu scenos mene. Visgi — sakė p. J. K. kritiškai — man rodo, kad Inž. P. Vileišio rolėje vaidinęs p. Bočiūnas kiek silpniau pasireiškė negu Yčo rolėje p. J. Juras, arba, Basanavičiaus rolėje Inž. J. Guntulis.

Jo pareiškimas susilaukė ginčo, p. K. D-kis, pareiškė: "Tamsa supraski, kad Vileišis buvo kitas tipas, kitokia jo rolė negu p. Jaro. Aišku, kad Juras loš garsaus juristo, Dumos atstovo rolę, o p. F. Bočiūnas vaidin visuomenės veikėjo, techniko, mokslo žmogaus, inžinieriaus rolę. Tatai ir buvo kitas įspūdis iš jo vaidybos — aiškino p. K. D. Bet J. K. ginčinosi, kad p. Bočiūnas, nors kaip tinkamas jo paskirčiai, visgi jo vaidyba ir kalbos tonas neišryškėjo kaip sekmingo artisto, mažiau negu kitų — aiškino p. J. K. kritiškai nusiteikęs, kaip buvęs scenos meno mėgėjas ir lošėjas kitados.

"O man labai patiko visi vaidintojai" — pareiškė ponias O. G-nė. "Kaip būtų gerai jei daugiau tokių vaidybos programų būtų", — sakė ji besigerėdama aristų vaidyba. O ponias V-nė pritardama ponias G-nei prisiminė savo jaunystės laikų meninę "karjerą" pareiškėdama: "Mums iš šalies stebintiems kitų pasireiškimus vaidyboje, gabumus ar priešingai, lengva kritikuoti, bet nevisi galim būti vaidintojai" — pareiškė ji kritiškai. Aš žinau, man teko kelėtas progų vaidinti, tai nelengvas ir visiems įmanomas dalykas. Sakysiu, kad vaidyba pavėlykusi, — pareiškė poniatė, "esu patenkinta vaidyba ir veikalo turiniu".

Nukrypo mūsų tema į kitus programos aktyvus minėjime, kas tai pareiškė, kad kai kurie naujieji lietuviai nepasitenkino p. Chase pasakymu, kad Lietuva laisvu gyvenimu gyvendama pamiršo senelį Basanavičių Vilniuje lenkų valdomam, nedavė jam kaip tautos išlaisvinimui jokių lengvatų žiloje senatvėje ir ligoje bei mirties valandoje. Čia vėl p. K. D. pareiškė aiškindamas, kad p. Chase žinojo ką sakė, kad jis yra girdėjęs, jog Lietuvos Patriarkas tikrai buvo pamirštas išlaisvintos Lietuvos atsakomųjų žmonių — valdžios, jis negavo paramos iš Lietuvos valstybės kaip jos išlaisvintojas. Gindamas p. Chase kritiškus pareiškimus aiškino, kad Basanavičius pristigęs sveikatos, ilgokai sirgo ir mirė nepavydėtose gyvenimo sąlygose, kad nepriklausoma Lietuva tikrai pamiršo jos didžiausį gautą patriotą ir laisvintoją! Nenuostabu, kad sukakties proga p. Chase kritiškai pasisakė primedamas Lietuvai pamiršimą Basanavičiaus.

Adomas ir Aleksandras — mano bendrieji sutiko, bet J. K.

RADIO ŽINIOS:

IPOLITAS NAURAGIS
Liet. Operos Artistas

Atvažiuoja į Bostoną pirmu kartu sekmadienį, kovo 9-tą vienas iš žymiausių Lietuvos Operos dainininkų, Ipolitas Nauragis, bosas, kurį muzikos kritikai prilygina prie pasaulinio žvaigždės Chaliapino, sakydami kad Nauragio dainavimas labai primena Chaliapiną. Kartu tam koncerte dalyvaus žymi dainininkė Barbara Draugelienė - Darlys Bus ir T. Babuškinaitės Balletas. Akompanuos artistas Jeronimas Kačinskis, o balnetui Valentina Minkienė. Neprašysit progos išgirsti matyt šiuos artistas sekmadienį, kovo 9-tą, So. Boston High School salėj, Thomas Park, So. Boston 3-čią zal. po pietų. Koncertą rengia Lietuvių Radio Korp. vadovaujant Steponui ir Valentinai Minkams.

SKAITYKIT
IR PLATINKIT
"AMERIKOS LIETUVIŲ"

teigė, kad tai ne Lietuvos vyriausybės, o Vilniuje" lašinių skutikų" partijos vado S-šios, jo bendrųjų kaitė, nes jie buvo globėjai Vilniaus krašto lietuvių, per juos ėjo stipendijos Vilniečiams ir dr. Basanavičiui kaip Vilniaus Lietuvių K-to narius, kurie buvo pareigoti globoti ir šelpti dr. Basanavičių.

Kalbą nutraukė J. M-kas paklausdamas kokį įspūdį padarė kalbėtojas, dr. Šerkšnys, jaunas akademikas.

K. D. pareiškė, kad jo kalba iš pradžių buvo nuobodni kaip kitų akademikų, bet užbaigė jo kalbos buvo gera. Aš pastebėjau, kad dr. Šerkšnys, nors jaunas, visgi savo kalboje, kad ir labai kondensuotoje del laiko jam apribojimo, gražiai apibūdino Basanavičiaus gyvenimą ir jo nuopelnus. Jo pareiškimai apie reikalingumą tautinės vienybės ir įvertinimą mūsų visuomenės vadų buvo laiku pasakymas, šis jo pareiškimas susilaukė aplovdimentų.

Kadangi svečių prigūžo pilnas klubas, vis naujų veidų, pažįstamų žmonių atėjo ir mūsų diskusijas išardė, tatai pasidalinimas įspūdžių Basanavičiaus sukakties minėjimo programos ir apie prolegentus, dr. Šerkšnį ir p. Chase mūsų kalba baigėsi. Visgi apie 300 publika iš salės susikaupė klubo svečių, kad ir daug vietos turinčiam klube, buvo neįmanomas bet kokis pasikalbėjimas. Visgi reikia pasakyti, kad TMD skyriaus vadai ir nariai tikrai iškilmingai, gražiai įscenizavo ir paminėjo Basanavičiaus sukaktį, atatinamai pagerbė didžiąjį mūsų tautos patriotą. Prieš porą metų gražiai minėjo a.a. dr. V. Kudirkos 50 metų mirties sukaktį ir jaukus įspūdžius paliko minėjimas. Garbė TMD kultūrininkams mokantiems įvertinti mūsų tautos vadus. — Dalyvis

WESTFIELD, MASS.

Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo Minėjimas Westfielde — Vasario 24 d. I Minėjimą Pakviestas Žymus Lietuvos Operos Solistas p. Ipol. Nauragis

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimas Westfielde įvyks Vasario mėn. 24 d. 10:30 val. bus iškilmingos pamaldos šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje, o 3 val. p. p. šv. Kazimiero lietuvių drjos salėje, Williams St. 22, įvyks meninė dalis. Minėjimui intensyviai ruošiamasi, kad viskas būtų tinkamai ir įspūdingiau paruošta, klebono kun. V. Puidoko iniciatyva yra sudarytas komitetas iš visų lietuviškųjų organizacijų atstovų. Būtent šv. Kazimiero Dr-jos — Stays Jaskūnas, vietos BALFo — Zigmas Jegelevičius. šv. Onos — Benedikto Atkočaitienė, Tretininkų — Monika Volskunienė, LTB — Pranas Kirmonas, Kazys Ramonas ir A. Maslauskas, Lietuvos Vyčių — Marija Minkus, Parapijos Choro — Nellie Dardinsienė ir Kazys Kavaliauskas ir Vytauto Draugijos — Jurgis Janulevičius.

I šį minėjimą yra pakviestas žymus Lietuvos operos solistas p. Ipolitas Nauragis. Laukiama svečių iš visų artimesnių vietovių. A.V.M.

BROOKLYN, N. Y.

Šis iš Brooklyno Padangės Lietuvos Nepriklausomybės 16 d. Vasario, minėjimas rengiamas po visą plačią Ameriką, pavyzdžiui, New Yorko lietuvių Bendruomenėje. Šeštadienio vak. vasario 16 d. Apreiškimo Parapijos Bažnyčioje, (kleb. kun. N. Pakalnis) buvo laikomos specialiai tai dienai parengtos pamaldos, už kečiančią Lietuvą ir po pamaldų, bažnytinėje svetainėje, liet. šeštadieninės mokyklos mokinių buvo puikiai suvaidintas tai dienai pritaikintas patrijotinis veikimas. Sekmadienį, vasario 17 d. Apreiškimo Parap. Bažnyčioje laike Šumos buvo giedota: "Apsergėk Aukščiausias tą mylimą šalį, kur mūsų sodybos kur bočių kapai. Sumai užsibaigus buvo visų sugiedota "Lietuvos himnas", ir "Marija, Marija". Kun. J. Račkauskas pasakė patrijotinę tai šventei pritaikintą pamokslą. Bažnytiniam pranešime ir iš sakyklos, buvo raginama, kad visi eitų į N.Y. L. Tarybos rengiamą metinį Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą Webster Hall, New Yorke.

Nors diena pasitaikė lijanti, šlapia, bet didžiulė Webster svetainė buvo pilna žmonių. Programa tęsėsi apie 5 val. Pirminkavo N. Y. L. Tarybos pirm. P. Mikalauskas. Operetės choras, vadovaujamas M. Liuberskio, išpildė gana gerai dainų programą. Solistai: buvusi Lietuvos operos dainininkė — solistė Vincė Januškaitė ir New Yorko Metropolitan Operos solistas Algirdas Brazis. savo žavėjančiais balsais, dainavo visą eilę dainų, nes publika dainininkų nenorėdavo paleisti nuo scenos. Prabalbos, sveikinimai, jų buvo gana daug, vien JAV Kongreso narių buvo apie 50. Scenoje pasirodė ir nors trumpą žodį tarė pora čia tik ką atvykusių jaunuolių, kurie praeitą vasarą laimingai žvejų laivelio buvo pabėgę į Švediją ir dabar atvyko į Ameriką.

Aukų Lietuvos laisvinimo reikalams surinkta virš 1300 dol. P.N.

NEWARK, N. J.

SEMINGAS VASARIO 16 D. MINĖJIMAS

New Jersey Lietuvių Tarybos rūpesčiu, kaip ir pirmiau per 33 metus, buvo surengtas Vasario 16 d. minėjimas, kuris visais atžvilgiais buvo sekmingas.

Iškilmės pradėtos dalyvaujant Newarko Lietuvių Veteranų skyriaus Vėliavos Garbės Sargybai, kurias atidarė N. J. L. Tarybos pirmininkas Jokūbas Stukas. Invokaciją paskaitė vietinės lietuvių parapijos klebonas prel. Ignas Kelmelis. RUTOS radijo ansamblis vad. muz. Alg. Kačanauskui sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus, o taip pat sudainavo keleta dainų programos išpildyme. Vinė Jonuškaitė gražių liaudies dainų išpildymu pavergė minėjimo dalyvius, kurie jai audringai papolojo. Alfonsas Petrutis labai vykusiai paskaitė keleta mūsų poetų šūrinių. Kalbas pasakė: adv. A. Solvest (Salvestravičius), N. J. seimelio narys, prel. Jonas Balkūnas, adv. K. Paulis, buvęs N. J. seimelio narys, prel. Ignas Kelmelis ir pedagogas Stasys Jakštās.

Programai pasibaigus, svečiai ir programos dalyviai buvo pavaišinti. Vaisių paruošimo rūpinosi Izabelė Dilienė.

Minėjimo vadovybei pasiūlius ir visiems dalyviams pritariant, priimtos rezolucijos dėl sustabdymo masinio nekaltų žmonių žudymo bolševikų užimtuose kraštuose, o ypatingai Lietuvoje. Rezolucijos telegramomis pasiūstos: JAV Prezidentui, Valstybės Departamentui, Specialiai Užsienio Reikalų Komisijai ir New Jersey valstybės seimovams. Ši rezolucija buvo įteikta suminėti, kad New Jersey valstybės Gubernatorius nepatenkino prašymo Vasario 16 d. paskelbti Lietuvių Diena paaiškindamas laišku, kad ta diena jau yra proklamuoja kitam tikslui.

Lietuvos laisvinimui ir lietuvių šelpimui dalyviai gana nuoširdžiai aukavo, kaip seka:

\$50.00 aukavo Juozas Kralkauskas.

\$20.00 aukavo SLA 245-toji kuopa ir A. S. Trečiokas.

\$15.00 aukavo Petras Kazanauskas.

\$12.00 aukavo Antanas Vitkauskas.

\$10.00 aukavo: Gediminas Ivanauskas, Zebrauskienė, Kazys Šipaila, Juratė Barzdukaitė, Simonas F. Gudas, N. N., Kun. Pr. Bastakys, Prel. Ig. Kelmelis, Pr. Petrusis ir Vl. Dilis.

\$8.00 aukavo: Mot. Zujus ir Myk. Klimas.

\$7.00 aukavo: Jok. Stukas, Pr. ir E. Skirmantai ir Alb. Janušauskas.

\$5.00 Vyt. Kvedaras, J. Kazinauskas, Matulionis (iš Flemington), Leop. Cibaitis, Pr. Jokubaitis, Vaičius, Anast. Žitkienė, Edv. Šišas, Prel. J. Balkūnas, Adv. A. Solvest, Adv. Kazys Paulis, Kostas Liaudanskas, Krist. Vec-Zemelis, Ona Kasperienė, Jonas Liudvinaitis, Dr. Račkauskas, Daukša, Pov. Paškevičius, F. A. Vileita, G. ir K. Trečiokai, Pr. Vileikis, Jul. Paknis, Juoz. Garolis, Pet. Žiugždienė, Juoz. Statkevičius, St. Počius, Leon. Gaubas, Adv. Jonas Petrikas, Dr. J. Staknevičius, ir Ella Katikius.

\$3.00 aukavo: Kavaliauskienė, E. J. Tumas, J. ir P. Levickai V. Ambraziejus, Paul. Strupienė, J. Prapuolenis, Kun. A. Totoraitis, Ant. Staknys, Jonas Glebus, Zigmas Kungys, Juoz. Skėma, Alb. Arminas, Pet. Mačiulaitis, L. B. Morkūnai.

\$2.00 aukavo: Jad. Jurkauskaitė, Alf. Petrutis, K. Dalinskas, E. Sudzinskienė, A. Stukienė, Arminienė, A. Keršys, P. Šleivys, Ig. Stokas, St. Strolis, Vyt. Šinydas, Pet. Biekša, Pr. Lazdynienė, Kaz. Jasaitis, St. Skripkus, Rasa Jakštās, Mečys Žeimys, Vl. Melinis, Kaz. Jasaitis, M. Patkūnaitė, Vyt. Ivanauskas, Ona Strolienė, Kotryna Graudausienė, Geraitis ir Jurgis Lelešius.

Smulkesnės aukos, \$65.91.

Iš viso surinkta — \$561.91.

New Jersey Lietuvių Tarybos vardu nuoširdžiai dėkojame visiems prisidėjusiems prie Vasario 16 d. minėjimo sekmingumo, o ypatingai aukotojams už gausias aukas ir programos dalyviams už gražią ir turiningą programą.

Jokubas Stukas, Pirm. Pranas Petrukis, Išdin. A. S. Trečiokas, Sekr.

KONGRESO ATSTOVĖ (N. Y.) EDNA F. KELLY, lietuvių bičiulė, kuri dalyvavo ir pasakė kalbą vasario mėn. 17 d. New Yorko Lietuvių Tarybos rengiamame Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjime.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Josephine Leonaitė, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: In U.S.	\$3.00	In Foreign Countries	\$4.00
Two Years Subscription	\$5.00	Two Years Subscription	\$6.00
One Half Year	\$2.00	One Half Year	\$2.50
Single Copies	10 cents		

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išleista šeštadieniais leidžiamas Josephine Leonaitė, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata: S. V.	\$3.00	Užsieniuose — Kanadoje	\$4.00
Dviem Metam	\$5.00	Dviem Metam	\$6.00
Puseli Metų	\$2.00	Puseli Metų	\$2.50

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

V. M. KLAUSUTIS

Mūsų Dienų Ivykiai

Pasauliniai Ivykiai, Sulaukėm Svečių, Vakarų Demokratijų Bėdos Ir Mūsų Partinių Intrygos

PASAULINIAI įvykiai tarptautinėje politikoje, taipgi britų ir prancūzų kolonijose, per pastarus du mėnesius buvo kupini dramos. Ir šie visi įvykiai Egipte, Tuinisių ir kituose kraštuose ryškiai parodo vakarų demokratijų politinį ir moralinį bankrotą. Europos ir Azijos kraštų padėtis dabarties laikais, taipgi, daviniai vakarų demokratijų politinio ir moralinio bankroto. Tikriausiai sakant, pereito karo britų ir amerikiečių valdovų politikos, tikrai, labai blogos.

Korėjos karas ir derybos karo pailauby susilaukė pusmečio ir ligi šiol nėra pasiekta karo pailauby ir taikos patikrinimo. Korėja tapo karinės politikos "laboratorija", kurioje vakarų ir rytų pasaulių karinės jėgos daro išbandymus ginklų ir karinių manevrų. Šie militariški pratimai sugriovė Korėją, išžudė daug jos žmonių. O mes atsimename Roosevelt ir Stalino pažadus, kad jie padalinę Korėją į dvi dalis pažadėjo atsteigti Korėjos nepriklausomą laisvąją valstybę. Dėja, pažadų Korėjai, kaip pažadų pasaulio žmonėms keturiu laisvių, neišpildė. Roosevelt ir Trumano bei Stalino pažadai buvo vėgti.

Ir vakarų pasaulio kraštų apjungimo pastangos, per pastarus 3 metus planuojamas vakarų Europos apjungimas prieš rytų pasaulio — komunistų ir Rusijos agresiją, davė didžiausią apsilvylimą demokratijų visuomenei. Šaltasis "karas" Europoje, karštasis karas Azijoje tai daviniai vakarų pasaulio demokratijų valdovų užsieninės politikos pereito karo ir pokarinių metų. Štai kame glūdi demokratijų valdovų politinis ir moralinis bankrotas, priešastis visuomenės nepasitikėjimo.

Žmonės pradėjo nepasitikėti vakarų pasaulio valdovų pažadais ir visame vakarų pasaulyje stiprėja tendencija persiorientavimo, plėtojasi politinė anarchija. Ir mūsų krašte politinė sferose ir laudyje baigiasi pakantra, kyla šūkių: "Pasitraukim iš Europos ir Azijos"! Šį šūkį paleido buvęs JAV Respublikos Prez. Herbert H. Hoover ir rado daug pritarimo visuomenėje, mūsų krašto žmonės, lygiai kaip Europos žmonės, reikalauja bet kokiomis sąlygomis taikos su rytų pasauliu. Tokia politinė ir ekonominė orientacija žada didžiausią pavojų Europai ir Amerikai. Šiame klausime vakarų pasaulio demokratijų vadai ir vyriausybės nesugebėjo perorientuoti vakarų pasaulio žmonių ir sudaryti psichologinę ryžtingąją valią visuomenėje kovai už laisvės patikrinimą Europai ir Azijai. Čia Kremliaus imperialistai laimi visuose frontuose, o vakarų demokratijos pralaimėjo viską ką tikta turėjo laimėjimui.

BELGŲ BĖDOS

"Mažas krumelis apverčia didelį vežimą" — sako lietuviška patarlė. Taip atsitiko su Belgijos vyriausybės patarimais karaliui nedalyvauti britų mirusio karaliaus laidotuvėse. Pasekmės blogos, belgų parlamentas pasmerkė vyriausybę (ministerius) už patarimą jaunam belgų karaliui nedalyvauti laidotuvėse britų karaliaus. Dauguma balsų parlamentas pareiškė savo protestą ir nepasitikėjimą belgų vyriausybei, bet vyriausybė atsakė rezignuoti. Dabar Belgija pergyvena krizę, susilaukė antipatijos britų ir jųjų kolonijų žmonių, taipgi, britų karališkos šeimos narių. Belgija politiškai ir moraliai nukentės už šį netaktą.

Ir kas yra pagrindinė priežastimi šio netakto? Tuli teigia, kad svetimos valstybės įtaka privedė Belgijos katalikus prie šio žygio. Belgų krikščionių socialistų partijos vyriausybė pataikau dama kokiame kerštui britų karališakai šeimai blogai patarnavo Belgijai ir kartu Vatikano katalikiškai valstybei. Ir kaip šis nemlentas skandalas Belgijoj bus likviduotas, kokios pasekmės bus šio netakto, ateitis pasakis. Šiame momente Belgija pergyvena vadaus ir užsienio politinę krizę.

SVEČIAI IŠ KLAIPĖDOS!

Dramatiškai pradėtas žygis pabėgti iš staliniško politinio kalėjimo ir komunistinio "rojaus" trijų lietuvių drašuolių tarnavusių rusų žvejybos laive tapo baigtas atapas. Lietuviai Baltijos juroje nuginklavę ir į kajutes uždarę rusus laivo tarnautojus ir kapitoną, paėmę laivo vairuotę nuvyko į švedijos uostą, tenai pasiekę laikinąją laisvę, nors Kremliaus valdovai reikalavo švedų vyriausybę gražinti pabėgėlius į Rusiją, bet tikslu nepasiekė, lietuviai L. Kulbickas, Edmondas Paulauskas ir J. Grišmanauskas pasiekė vakarų laisvąjį pasaulį ir pagaliau JAV kraštą laimingai, jame rado šilumą, laisvę ir ramybę. Sveikiname mūsų tautiečius sekmingai pabėgusius iš komunistų "rojaus". Dabar jie pasakys mums kas dedasi komunistų valdomoje Lietuvoje.

INTRYGOS IR INTRYGANTAI

Amerikos lietuvių partiniai vadukai pasisavino monopolį vadovauti lietuviams, bet savo vadovybę pasižymėjo blogai. Jie statydami savo partinius kromelius ir partinių vadų asmenišką karjeras aukščiau už tautos vienybę ir Lietuvos vadavimo reikalus nustojo pasitikėjimo pasaulio lietuvių visuomenės — partinės ir nepartinės, pasekmės jųjų vadovybės ir nuolatinių jųjų ginčų, taipgi, ginčų su Lietuvos užsienyje atstovybių vadais prieš jo krizės ir pasipiktinimo mūsų visuomenės. Negavę visuomenės

LIETUVIAI LONDONO KONFERENCIJOJE

Londono sausio 20-25 d.d. įvykusio Europos Sąjūdžio Centro ir Rytų Europos konferencijoj Lietuva buvo oficialiai atstovaujama drauge su kt. Centro ir Rytų Europos kraštais. Lietuvių delegacijos sąstata atžymėtas Dr. S. Bačkio kalboje, kuri luota skyriumi Lietuvos delegacijai pirmininkauti VLIKO buvo pakviestas Lietuvos pasiuntinys Londone min. B. K. Balutis, tačiau konferencijos metu jis buvo išvykęs pasilėsti ir dalyvavo tik paskutiniame posėdy sausio 24 d. Konferencijos darbuose vietoj min. B. K. Balučio dalyvavo pasiuntinybės Londone patarėjas V. Balickas. Lietuvos delegacijos vardu pirmąją konferencijos dieną plenumo posėdy kalbėjo V. Sidzikauskas. Lietuvos delegatai komisijose pasiskirstė taip: VLIKO Politinės Komisijos pirmininkas Dr. P. Karvelis dalyvavo nariu žemės ūkio komisijoj, rezoliucijų komisijoj — Dr. S. A. Bačkis, kuris konferencijos metu turėjo progą prabilti per radiją lietuvių k. paskelbdamas tėvynėje pasilukusius konferencijos nutarimus ir sustiprindamas jų išlaisvinimo viltis. Kultūrinėje ir švietimo komisijose dalyvavo prof. J. Baltrušaitis, ekonominėje — doc. M. Brakas ir V. Balickas, socialinėje — doc. M. Brakas, jaunimo — St. Prapuolenytė. Be to, konferencijoj kaip liberalų gen. partijos sekretorius dalyvavo ir prof. St. Žymantas. Visų mūsų atstovų dalyvavimas komisijose buvo aktyvus, o V. Sidzikausko paskyrimas jaunimo komisijos pirmininku sudarė mūsų delegacijai ypatingą pagarbą. Lietuviai konferencijos dalyviai taip pat dalyvavo visoj eilėj lietuvių pasitarimų ir susirinkimų, informuodami apie veiksmų veiklą ir Lietuvos išlaisvinimo darbą.

Kitų kraštų delegacijose dalyvavo pirmieji asmenybės. Latvių delegacijos vardu labai aktyviai reikėsi Latvijos pasiuntinys Londone min. Zarinš, Kalninš, min. Zelmanis, Čakstė, buvęs Latvijos pasiuntinybės Lietuvoje sekretorius Masens ir kt., iš estų dalyvavo A. Rei, min. Varna, Kint, Rand, Lenkų delegacija buvo ypač gausingai jos prysaky buvo grafas Račinskis, kaip Žaliojo Internacinalo atstovas dalyvavo Mikolaičikas ir kt., rumunų — Gafencu, čekų — Ripka, bulgarų — Dimitrovas, Petkovas, vengrų — mons. Varga ir kt. Dalyvavo net ir jugoslavų atstovai. Iš laisvųjų valstybių dalyvavo Anglijos vyriausybės vardu sveikines ministeris H. MacMillan, L. S. Amery, liberalų šulas Davies, konservatorių ir darbo partijų atstovai ir visa eilė žymių anglų politikų. Mitinge anglų vardu kalbą pasakė R. Churchillis. Konferencijai pirmininkavo Amery, E. S. Vidurio ir Rytų Europos Komisijos pirmininkas yra E. Beddington—Behrens.

Washington, Henry Grunwald, buvo pašauktas Kongreso, kaip liudininkas del taksų skandalų.

paramos tiek kiek tikėjosi, Europos centre, koaliciniam VLIKe, tapo iškeltas klausimas apjungimo pasaulio lietuvių. Prasidėjo kurimasis vakarų pasaulyje lietuviškųjų bendruomenių. Ši labai svarbi idėja ir apsiungimo organizacija plėtojasi vakarų pasaulyje, ir amerikiečiai lietuviai sudarantieji didžiausią dalį mūsų išveivijos suprato reikalą apsiungti tikslu stiprinimui tautinio ir kultūrinio savo gyvenimo ir Lietuvos vadavimo akcijos išvystymo Amerikoj.

Dėja, tuli mūsų partiniai vadukai nusigando, jie įsivaizdavo pavojų savo partiniams kromeliams ir savo vadovybei, pradėjo antipatiją ir intrygas prieš kuriamąją ALB aiškindami, kad tokia bendruomenė nereikalinga ir naudinga. Tai naujas sabotažas grovimui rimtų žygių apjungimui amerikiečių lietuvių ir stiprinimui jųjų tautinio gyvenimo.

bės vardu sveikines ministeris H. MacMillan, L. S. Amery, liberalų šulas Davies, konservatorių ir darbo partijų atstovai ir visa eilė žymių anglų politikų. Mitinge anglų vardu kalbą pasakė R. Churchillis. Konferencijai pirmininkavo Amery, E. S. Vidurio ir Rytų Europos Komisijos pirmininkas yra E. Beddington—Behrens.

Konferencija svarstė pavergtų tautų reikalus. Apie jos darbus ir reikšmę rašė ne tik pačių britų, bet taip pat amerikiečių, prancūzų, vokiečių, šveicarų ir kt. pasaulinės spaudos organai. Konferencija pareiškė visam laisvajam pasauliui, jog Europa sudaro vieną nedalomą vienetą, kur kiekvienai tautai turi būti pripažinta laisvė pačiai apspręsti savo likimą ir gyventi nepriklausomai. Konferencija kategoriškai atmetė tvirtinimą, kad jie yra karo kurstytojai, priešingai — laisvės gynėjai, kaip kad pažymi šveicarų "Die Tat". Tačiau nerusų tautos pačioj Sov.Sąjungoj buvo išskirtos, dėl to ukrainiečių taut. taryba ir kt. egzlj. organizacijos pareiškė griežtą protestą. Konferencija baigta priimant visų komisijų pateiktas rezolucijas. Baigus darbo konferenciją, didžiausioje Londono "Albert Hall" salėje įvyko išpūdingas mitingas, kuriame dalyvavo kėliolika tūkstančių žmonių, Churchillio žentas Duncan Sandys ir kur taip pat gražiai pasireiškė lietuviai. Britų premjero sūnus R. Churchillis iškilmingai pareiškė, kad niekas negalvoja apie karą. Tačiau taika yra nedaloma, ir antrojo Muncheno daugiau nebus. Jungt. Tautos turi priversti Sovietų Sąjungą, kad iš okupuotų kraštų pasitrauktų.

Ši konferencija iš tikro yra žymiai didesnės reikšmės, negu daugelis buvo išsyk manę, kai kurie jai skiria tiesiog epochinę reikšmę. Pirmą kartą anglų ir k. kraštų atsakingi asmenys pareiškė, kad jokio susitarimo mūsų ir kt. pavergtų kraštų sąskaita nebus. Tuo būdu visą laiką viršum Lietuvos kabėjusį pavojų Europoje tenka laikyti nukritusiu. Svarbiausi vadai buvo, kaip pažymi "Die Tat", maj. Beddington - Behrens, kuris yra vedęs rusų princesę Ireną Obolensky, ir Dr. J. Retingeris, kuris yra kovojęs prieš Pilsudskio diktatūrą ir artimai bendradarbiavęs veik su visais britų min. pirmininkais. Jo informacijomis ne kartą pasinaudoja ir Churchillis. Konferencija konstatavo, kad su Sov. Sąjunga negali būti pasiekta jokios pastovios taikos, kol yra pavergta Rytų Europa. Ryšium su tais pasisakymais "Daily Herald", darbo partijos organas, net pastatė klausimą: kiek toli Churchillis vyriausybė mano per savo pasitarimus su Sovietų Sąjunga eiti, besirūpindama atstatyti nepriklausomybę kraštų už geležinės uždangos, tarp ir jų ir Baltijos valstybių: Lietuvos, Latvijos ir Estijos, kurics buvo taip pat oficialiai konferencijoj atstovaujamos.

Panašiai pasisako, iškeldami minimosios konferencijos reikšmę, ir visa eilė kitų įtakingų pasaulinių spaudos organų, laikydami tai pavergtųjų tautų išlaisvinime dideliu žingsniu į priekį. Be JAV, pavergtosioms tautoms jų kovoje dėl laisvės daugiam ima padėti ir pati Europa.

— Sio metu Sov. Lietuvoje veikia Vilniuj ir Kaune po du komunist. teatrus, be to, po vieną Klaipėdoj, Šiauliuose ir Panevėžy be Lietuvoj veikiančios dramos studijos, Maskvoj nuo 1947 m. sudaryta speciali "lietuviškoji studija", kuri šiuo metu ruošia scenos menui 32 rinktinius kom. agitatorius. Ta proga skelbiama, jog minimasis "Lunačarskio vardo teatrinas meno institutas — vienintelė tos rūšies institucija pasaulyje". Jame veikia "Lietuvos,, Estijos, Dages-tano ir Kazachstano nacionalinės studijos". "Lietuv. studijai" vadovauja "Stalino laureatas" prof. V. A. Orlovas, o "rezisieriai - dėstytojai docentai M. N. Orlova ir G. Konskis". Tik du k. d. to ukrainiečių taut. taryba ir kt. egzlj. organizacijos pareiškė griežtą protestą. Konferencija baigta priimant visų komisijų pateiktas rezolucijas. Baigus darbo konferenciją, didžiausioje Londono "Albert Hall" salėje įvyko išpūdingas mitingas, kuriame dalyvavo kėliolika tūkstančių žmonių, Churchillio žentas Duncan Sandys ir kur taip pat gražiai pasireiškė lietuviai. Britų premjero sūnus R. Churchillis iškilmingai pareiškė, kad niekas negalvoja apie karą. Tačiau taika yra nedaloma, ir antrojo Muncheno daugiau nebus. Jungt. Tautos turi priversti Sovietų Sąjungą, kad iš okupuotų kraštų pasitrauktų.

— Grįžęs iš Kanados į Soviet. Lietuvą Marcelinas Styga "Tėv. Balso" nr. 74 taip šviečia: "Aš puikiai pažinau amerikoniškai - kanadišką laisvę". Ten laisvė tik kapitalistams, bet ne darbininkams... staiga susirgus, sanitarai jei nesuranda banko knygutės, tai ramiai išvažiuoja palikdami ligonį likimo valiai... Kanadoje plačiai taikoma diskriminacija — lietuviai, vietos indėnai ir negrai — sąrašo pabaigoje... Kanadoje be galo didelis procentas nuo džiovos mirstančių žmonių... Kanados fašistinis laikraštis "Nepr. Lietuvo" ir miškuose elektrinių piukrų rašė įvairius šmeižtus. Kai aš atvykau namo, įsitikinau, kiek šie šmeižtai melagingi... tik grįžęs į tėvynę aš radau savo vietą gyvenimė..." Butų gera, jog to "radio savo vietą gyvenime", pavyzdžiu pasektų ir

NAUJAUSIOS ŽINIOS IŠ PAVERGOTOS TĖVYNĖS

— Sio metu Sov. Lietuvoje veikia Vilniuj ir Kaune po du komunist. teatrus, be to, po vieną Klaipėdoj, Šiauliuose ir Panevėžy be Lietuvoj veikiančios dramos studijos, Maskvoj nuo 1947 m. sudaryta speciali "lietuviškoji studija", kuri šiuo metu ruošia scenos menui 32 rinktinius kom. agitatorius. Ta proga skelbiama, jog minimasis "Lunačarskio vardo teatrinas meno institutas — vienintelė tos rūšies institucija pasaulyje". Jame veikia "Lietuvos,, Estijos, Dages-tano ir Kazachstano nacionalinės studijos". "Lietuv. studijai" vadovauja "Stalino laureatas" prof. V. A. Orlovas, o "rezisieriai - dėstytojai docentai M. N. Orlova ir G. Konskis". Tik du k. d. to ukrainiečių taut. taryba ir kt. egzlj. organizacijos pareiškė griežtą protestą. Konferencija baigta priimant visų komisijų pateiktas rezolucijas. Baigus darbo konferenciją, didžiausioje Londono "Albert Hall" salėje įvyko išpūdingas mitingas, kuriame dalyvavo kėliolika tūkstančių žmonių, Churchillio žentas Duncan Sandys ir kur taip pat gražiai pasireiškė lietuviai. Britų premjero sūnus R. Churchillis iškilmingai pareiškė, kad niekas negalvoja apie karą. Tačiau taika yra nedaloma, ir antrojo Muncheno daugiau nebus. Jungt. Tautos turi priversti Sovietų Sąjungą, kad iš okupuotų kraštų pasitrauktų.

— Grįžęs iš Kanados į Soviet. Lietuvą Marcelinas Styga "Tėv. Balso" nr. 74 taip šviečia: "Aš puikiai pažinau amerikoniškai - kanadišką laisvę". Ten laisvė tik kapitalistams, bet ne darbininkams... staiga susirgus, sanitarai jei nesuranda banko knygutės, tai ramiai išvažiuoja palikdami ligonį likimo valiai... Kanadoje plačiai taikoma diskriminacija — lietuviai, vietos indėnai ir negrai — sąrašo pabaigoje... Kanadoje be galo didelis procentas nuo džiovos mirstančių žmonių... Kanados fašistinis laikraštis "Nepr. Lietuvo" ir miškuose elektrinių piukrų rašė įvairius šmeižtus. Kai aš atvykau namo, įsitikinau, kiek šie šmeižtai melagingi... tik grįžęs į tėvynę aš radau savo vietą gyvenimė..." Butų gera, jog to "radio savo vietą gyvenime", pavyzdžiu pasektų ir

visi kiti Kanados lietuviai bolševikai, nors, kaip kad M. Styga, ir nevykę 1941 m. savanoriškai "darbams į Voliuose ir Panevėžy be Lietuvoj veikiančios dramos studijos, Maskvoj nuo 1947 m. sudaryta speciali "lietuviškoji studija", kuri šiuo metu ruošia scenos menui 32 rinktinius kom. agitatorius. Ta proga skelbiama, jog minimasis "Lunačarskio vardo teatrinas meno institutas — vienintelė tos rūšies institucija pasaulyje". Jame veikia "Lietuvos,, Estijos, Dages-tano ir Kazachstano nacionalinės studijos". "Lietuv. studijai" vadovauja "Stalino laureatas" prof. V. A. Orlovas, o "rezisieriai - dėstytojai docentai M. N. Orlova ir G. Konskis". Tik du k. d. to ukrainiečių taut. taryba ir kt. egzlj. organizacijos pareiškė griežtą protestą. Konferencija baigta priimant visų komisijų pateiktas rezolucijas. Baigus darbo konferenciją, didžiausioje Londono "Albert Hall" salėje įvyko išpūdingas mitingas, kuriame dalyvavo kėliolika tūkstančių žmonių, Churchillio žentas Duncan Sandys ir kur taip pat gražiai pasireiškė lietuviai. Britų premjero sūnus R. Churchillis iškilmingai pareiškė, kad niekas negalvoja apie karą. Tačiau taika yra nedaloma, ir antrojo Muncheno daugiau nebus. Jungt. Tautos turi priversti Sovietų Sąjungą, kad iš okupuotų kraštų pasitrauktų.

Žymus svečias Jungtinių Tautų įstaičioje N. Y. buvo ispanas artistas Salvador Dali rodomas su Jeff Sparks.

— Nors kaimo jaunimas, pririštas prie kol. ūkių, vos įstengia beužsidirbti skurdžiam pragyvenimui, tačiau įvairūs kom. pareigūnai, norėdami "padeonstruoti prieš kitus nesamus realybėje "laimėjimus", įsteigė "Kolūkiečio" sporto draugiją. Tuo metu, kai kolchozininkai varvins paskutinį prakaitą, užuot aniems padėję, šie "veikėjai", jų vardu sportuos ir skelbs pasauliui, kad "kolūkinėj santvarkoj ir sportas žydi". Jau dabar tą "žydejimą" atžymėjo "Vanagių" kol. ūkio sąskaitininkas Val. Mockus, "pastatydamas naują Sov. Lietuvos rekordą 5 km. ėjime", o iš Vilkaviškio rajono Justina Kirvelaitytė buvo nuvežta net į Odesą, kur numetė granatą 48 m. ir 72 cm. ri buvo tuo būdu apšaukta "visasąjunginių kolūkiečių varžybų čempione" etc. Minimajai "sporto draugijai" vadovauja V. Urbanavičius. Seniau naciai visiems varydavo "džiaugsmą per jėgą", dabar bolševikai — per panašias sporto draugijas.

— Į rytus tebeina nuolatiniai transportai, pilni lietuviškų gėrybių, o lietuvi. žmonės tebesiunčiami vis nauji įpareigojimai. "Nemunas" ir "Kaitra" hidroel. stotims ir nusausinimo, kanalams gauna siūsti dešimtimis tonų vinis, "Metalas" — statybinius apkaustymus "Neris" — radiatorius, Klai pėdos uosto aprūpinimo įmonė net auto kranus. Jau buvo oficialiai pripažinta, kad pereitą rudenį "kiekvieną dieną Lietuvos kooperinkams... staiga susirgus, sanitarai jei nesuranda banko knygutės, tai ramiai išvažiuoja palikdami ligonį likimo valiai... Kanadoje plačiai taikoma diskriminacija — lietuviai, vietos indėnai ir negrai — sąrašo pabaigoje... Kanadoje be galo didelis procentas nuo džiovos mirstančių žmonių... Kanados fašistinis laikraštis "Nepr. Lietuvo" ir miškuose elektrinių piukrų rašė įvairius šmeižtus. Kai aš atvykau namo, įsitikinau, kiek šie šmeižtai melagingi... tik grįžęs į tėvynę aš radau savo vietą gyvenimė..." Butų gera, jog to "radio savo vietą gyvenime", pavyzdžiu pasektų ir

Literatura ir Mokslas

STIPRYBĖ PER VIENYBĖ

Neseniai išleista knygutė "Pioneers of Labor" trumpai apibūdina darbo judėjimą JAV. Specialiai paruošta naujiems darbo unitų nariams knygutė puikiai nuvaizduoja Amerikos amatų unitų išsivystimą šioje šalyje. Darbo judėjimas JAV yra viena iš apsaugos jėgų ir patarimas lygybės ir žmogaus teisių pagrindinių principų. Mūsų šiandienos stiprios darbo unijos pasiekė savo dabartinę poziciją iš dalies per savo gabumą prašalinti nepasitikėjimus ir neapykantą, kurie ardė jų vidurinę stiprybę kada jos kovojo už pripažinimą.

Angliakasių susiorganizavimo pirmas kovas apunkino viduriniai įtarimai ir neapykanta. Galime kaltinti kasyklų savininkus už tai. 1870 m. ir 1890 kasyklų savininkai į rytų kasyklas parsigabeno per daug darbininkų iš rytų, centralės ir pietų Europos kad numušti algas ir įsteigti tokias aplinkybes kurios sulaukytų unijos išsivystimą. Ir po to, tie savininkai kurstė vienus žmones prieš kitus, naujai atvykusius prieš senuosius

angliakasių ir kitų savo narių, kurie buvo įvairiausių tautinių kilmės, spalvų ir tikybių. Iš didelio skaičiaus imigrantų, kurie pasiekė Ameriką nuo 1890-1914 m., apie 10% buvo žydai imigrantai kurie apėjo Rusiją vengti visokių persekiojimų. Tūkstančiai šių imigrantų, kartu su kitoms grupėmis pradėjo dirbti s i u v y k l o s e. Prieš dešimt metų International Ladies Garment Workers Union lokalas (A.R.L.) po studijų pranešė, kad savo unitoj dirbo žmonės 47 atskirų grupių. Bet tuom laiku vienybės klausimas jau buvo išristas; kriaučiai išlošė geresnes darbo sąlygas, ir jie jau žinojo kaip sutvarkyti darbo ginčus. Kriaučiai su pasididžiavimu įrodinėja jų laimėjimus; kaip jie lavina vadus, kaip prisideda prie kitų unitų ir kaip remia visokius labdarybės reikalus; ir apie suteiktą pagalbą Europos demokratiškoms unijoms.

Knygutė išaiškina kodėl 1919 m. plieno streikas nebuvo pasakmingas bet jos vadas išsimokino iš to. Jie suprato, kad unijos padarė didelę klaidą nesuorganizuodamos negrus ir nesuteikdamos jiems pilnų teisių. Jis suprato kad imigrantai darbininkai, nepaisant skirtumų, buvo lojalus savo unitjoms plieno industrijoj. Vienok prieš įsteigimą stiprios industriališkos unijos daug streikų buvo pralaimėta, bet šiandien United Steel Workers of America (CIO) yra milžinas darbo judėjime.

Drabužių unijos yra kitas pav. kaip darbo organizacija įgijo stiprybę, vienybėje

savo narių, kurie buvo įvairiausių tautinių kilmės, spalvų ir tikybių. Iš didelio skaičiaus imigrantų, kurie pasiekė Ameriką nuo 1890-1914 m., apie 10% buvo žydai imigrantai kurie apėjo Rusiją vengti visokių persekiojimų. Tūkstančiai šių imigrantų, kartu su kitoms grupėmis pradėjo dirbti s i u v y k l o s e. Prieš dešimt metų International Ladies Garment Workers Union lokalas (A.R.L.) po studijų pranešė, kad savo unitoj dirbo žmonės 47 atskirų grupių. Bet tuom laiku vienybės klausimas jau buvo išristas; kriaučiai išlošė geresnes darbo sąlygas, ir jie jau žinojo kaip sutvarkyti darbo ginčus. Kriaučiai su pasididžiavimu įrodinėja jų laimėjimus; kaip jie lavina vadus, kaip prisideda prie kitų unitų ir kaip remia visokius labdarybės reikalus; ir apie suteiktą pagalbą Europos demokratiškoms unijoms.

"Pioneers of Labor" pabrėžia imigrantų vaidmenį Amerikos amatų unijose. Primina savo skaitytojams kad kada American Federation of Labor buvo organizuojama trys žymūs vyrai prisidėjo prie jo išsivystimo: Samuel Gompers (A. F. L. vadas) kuris gimė Anglijoj olandų - žydų tėvų; Vokietijoj gimęs Adolph

NAUJI VAISTAI DŽIOVOS NAIKINIMAI

New Yorko miesto Ligoninių Departamentas šiomis dienomis praneša apie naujus slaptus vaistus, kurie naikina džiova, vieną iš žmėnijos baisiausių priešų. Šiuos vaistus išrado mokslininkų grupė, kuri sykiu darbuosi su miesto Ligoninių Departamento Gydytojai, kurie išbandė naujus pasakiškus vaistus tam tikram skaičiui ligonių išreikšė viltį, kad panaikins džiovos apmėmą ligą bėgy keliu metų. Kiek buvo jau bandymų visi stebėtinai pasisekė, vienok dar per anksti sakyti, kad liga pergalėta. Visos smulkmenos apie vaistus dar laikomos paslaptį.

Strasser; "Darbo Dienos" tėvas Peter J. McGuire, sūnus airių imigrantų. Knygutė toliau įrodinėja, kad v8 įvairios šalys davė vadų Amerikos amatų unijoms.

Tankiai pabrėžta, kad svetur-gimę rimtai laiko demokratiškus idealus ir Amerikos tradicijas — rimčiau negu čiongimę. Ir todėl darbo judėjime svetur-gimę darbininkas vis primina čiongimusiui darbininkui kad turime visada ginti ir stiprinti Amerikos paveldėjimą.

"Pioneers of Labor" kurią paruošė Jewish Labor Committee ir Anti-Defamation League of Bnai Brith, primina, jog Ameriką, lygiai kaip darbo judėjimą, sudaro vyrai ir moterys kiekvienos tautinės kilmės, spalvos ir tikybos. Ir Amerika, kaip darbo judėjimas, yra sustiprinta kada ir kur lygybės ir žmonių teisių principai sunaikina nepasitikėjimą ir neapykantą.

DAUGIAU PADES PAVERGTTIESIEMS

Būdingi prez. Trumano žodžiai, kuriais jis neseniai išpėjo kongresą: "mes (JAV) neturime užmiršti kenčiančių žmonių anapus gelež. uždangos. Mes turime tęsti ir plėsti AB veiklą nes jis neša toms tautoms viltį ir skelbia tiesą". Jei, anot prez. Trumano, šie metai bus lemiami visą laisvąjį pasaulį paruošiant prieš agresiją, tai toji parama pavergtiesiems su laiku ir per LT, ir per kitas institucijas, taip pat tautinius atstovavumi organus bus dar daugiau sustiprinta. Padedama bus daugiau ir pagal "Mutual Security Act". Jo vienos iš svarbiausių pastraipų, kurią iš Jungt. Tautų tribūnos taip puolė Višinskis, autorius, resp. publ. kongreso narys Kerstenas, lietuvių bičiulis, pranešė, kad dar šioj sesijoj pasiūlys paplėsti pabėgėlių paramos programą. Ji pirmoj eilėj bus skiriama Sovietų pavergtų kraštų pabėgėliams.

Ir pačioj amerikiečių spaudoj vis daugiau randas panašių pasisakymų. Kad ir tas pats "N. Y. Her. Tribune", rašydamas apie veikiančią už gel. uždangos, tam skaičiui ir Lietuvoj, pagrindį ir apžvelgdamas tuo reikalu JAV delegacijos JT-se informacijos skyriaus vedėjo McKeevrio, ALTo sekretoriaus P. Grigačio ir LAICo pareiškimus, pažymi, jog tas pogrindis yra gyvas ir ateity turėtų susilaukti efektyvios paramos užgrobtai laisvei atstatyti. Nėt ir Vatikano ofic. organas "Osserv. Romano" įsidėjo iš autoritetingų sluoksnių informaciją, jog šiuo metu laisvojo Vakarų pasaulio "koegzistavimas" šalia komunistinio yra neįmanomas. Dabar ne tie laikai, kad būtų galima pasaulį padalyti į ispanų ir portu-

galų "sferas", kaip tat mėgino daryti Aleksandras VI. Nors Stalinas viešai ir pasisako už tokią koegzistenciją, bet niekad nepaneigė, jog komunizmas nėra eksportinė prekė. Tai tik neišmanančių apgaudinėjimas, kuriam anot šveicarų "W.-Z.", pasidavė net ir pastorius Niemolleris, Sovietams ypač kritęs į akį dėl savo pareiškimo, jog "V. Vokietijos respublika buvo pagimdyta Romoje". Faktiškai tą politikuojanti protestantų pastorių Sovietai išnaudojo savo propagandai, ypač jo pareiškimus, kad, esą Maskvoj veikiančios, kaip jis pats aiškina per vokiečių "Der Spiegel" skiltis, 60 provoslavų bažnyčių, kad jis nevaręs jokios politikos, nors faktiškai jo kelionei viskas buvo paruošta slaptai ir jis numatomose kelionėse į Angliją, Ameriką ir Australiją toliau vykdys tą — noromis ar nenoromis — prosovietinę propagandą. Deja, jis tik nematė sov. kacetų, baisesnių ir už hitlerinius.

Maskva Išnaudoja Amerikos Skaitytojų Laiškus Spaudai

TOKIJAS, Japonija.—Amerikos karo teismas pradėjo svarstyti bylą prieš septynius japonų komunistus, susėkus, kad jie šnipinėjo Sovietų Sąjungos naudai.

Jie buvo areštuoti japonų policijos ir perduoti amerikiečiam. Japonų policijos inspektorius, suėmęs šiuos šnipus teisme liudijo, kad pas juos buvo rasta 20—30 dokumentų apie Amerikos karines bazes Japonijoj.

Boston City Council, Office of The President

Following are the remarks given by Gabriel F. Piemonte, President of the Boston City Council, at the 34th Anniversary of the Independence of Lithuania — Mammoth, Mass. Meeting held in the South Boston Auditorium on Sunday, February 17, 1952 at 3:00 P.M.

"I am happy, indeed, I feel privileged to join with you, in commemorating the 34th Anniversary of that eventful day in February the 16th, 1918, when the Lithuanian people, one of the three Baltic Nationalities who for more than a Century had suffered Prussian Rule, declared their Independence. That day was, and remains a day of Commemoration.

Truly, it can be said, the Lithuanians have a distinguished past. About 3 million strong, they are the more numerous of the three Baltic Nationalities. They have always been known and regarded as sturdy defenders of Liberty. Fortified by their firm belief in Christian principles, they have managed, yes, even while under the yoke of the Russian Government, to keep their love of Liberty and Patriotism alive. They have, throughout their entire history, clung to Christianity with the same tenacity as they have to their happy Homeland.

On that eventful day in 1918, when the Lithuanians earned their Freedom, they and the Friends of Freedom all over the world rejoiced, rejoiced in the thought that the servitude and misery of foreign rule had come to an end.

These great people who had struggled against Tunic Knights in the 13th and 14th Centuries; against foreign overlords for the next four Centuries; and finally, against the regime of the Russian Czars for more than a hundred years, had at last broken the chains of their involuntary servitude.

A new day had dawned. It truly looked as if the sun were at last to shine on these good people.

And, during the twenty odd years of her independence from 1918 to 1940, Lithuanians made tremendous advances and became a Model Democracy in our Eastern Europe.

Today, unfortunately, this unhappy Country and its people once more find themselves in chains and sealed off from friendly contacts with the Western world. In 1940, Soviet Union descended upon this little Country and swallowed it. A year later, it was over-run by the Germans and the Soviets were expelled. In 1944, the dreaded Russians returned to complete their absorption.

It has been reported that in the past few years, over 600,000 Lithuanians had been deported to slave labor camps in Asiatic Regions of the Soviet Union. And, all through this terrible campaign of terror, the Lithuanian people have always been and are still active, still striving to gain their independence. That is a History. You, know that better than I.

What can I contribute? What can I offer? How can I hope to help? I, a fellow America, himself-like most of you—the son of immigrant parents. Cognizant that I am favored and privileged to hold public office — a firm believer in the doctrine and principle: "That all people, regardless of race, color, or creed, within the limits of educational environment, are equally honest, able and entitled to the same dignity", hope to lend my voice to yours. I hope that it might serve as additional light in this darkness, in this darkness that seems to cloud America today. I hope to help you drive away the shadow, and to once again let the sun cast its rays of warmth among us all; to bring home to all of us the realization that we all have a part a duty to lend a voice in protest against conditions such as those that have prevailed in Lithuania.

How can we accomplish it? Here in America, only by more and more assemblies such as these, where you and I can openly and publicly express our private opinions. By demonstration, such as these, call to task the failures of our great Nation to make more adequate and immediate investigations of such incidents as in 1945 and 1946 — when you the good people, the good friends of Lithuania, sent through the Lithuanian Relief Fund thousands and thousands of dollars worth of goods without any proof that these goods would ever reach their destination.

We must raise our voices often and more often in a militant fashion, that the responsible public officials will not dare to let our plea go unheeded. And, finally, we must pray, and pray together that Lithuania may soon resume its honored place and position among the Free Nations of the World."

106th Annual Report

Behind this familiar Worcester doorway lies security for 350,000 people from coast to coast

1951 METŲ PAŽYMIAI

NAUJA APDRAUDA PARAŠYTA 1951 m.		VISO NUOŠIMČIŲ UŽDIRBTA	
Pavienių Gyvybės	\$117,776,888	1950 m.	3.27%
Grupių Gyvybės	41,017,718	1951 m.	3.35%
Grupių Nelaimių	134,457,800	VISO PREMIJŲ ĮNEIGOS	
APDRAUDA GALIOJE GRUODŽIO 31, 1951		1950 m.	\$40,082,519
Pavienių Gyvybės	\$1,153,169,694	1951 m.	44,726,738
Grupių Gyvybės	238,312,613	PADIDĖJIMAS APSIDRAUDUSIŲ REZERVUOSE	
Grupių Nelaimių	377,196,100 20,743,730	
PADIDĖJIMAI APDRAUDOS GALIOJE		SUMOS IŠMOKĖTOS APSIDRAUDUSIEM ir APDRAUSTIEM	
Pavienių Gyvybės	6.31%	1950 m.	\$21,716,534
Grupių Gyvybės	21.44%	1951 m.	24,599,519
Grupių Nelaimių	30.43%	Nuo įsisteigimo	553,736,017
VISO TURTAI			
1950 m.	\$381,575,095		
1951 m.	411,490,620		

Tarnauja Worcesteriui ir Kraštui Nuo 1844

STATE MUTUAL LIFE Assurance Company
OF WORCESTER, MASSACHUSETTS

Prezidentas Trumanas Priėmė Amerikos Lietuvių Delegaciją, Lietuviai Žvėjai JAV Senatoriaus Benton Svečiai Wash., D. C.

Amerikos Lietuvių Tarybos pastangomis JAV Prezidentas H. Truman vasario 15 d. priėmė Amerikos lietuvių delegaciją iš 12 atstovų. Dalyvavo: Povilas Dargis, adv. Jonas Grigalius, dr. Pijus Grigaitis, Marijona Kižytė, Vincas Kvietkus, teisėjas Vincas Laukaitis, redaktorius Leonardas Šimutis, Petras Pivarūnas, Albinas S. Trečiokas ir red. Mikas Vaidyla. Nedalyvavo: adv. Antanas Olis ir Tamas Matas.

Prezidentas H. Trumanas su lietuvių ALT delegacija Baltuose Rūmuose nusifotografavo, pilnai išklaušė dr. P. Grigaičio perskaitytą Memorandumą ir pažadėjo daryti viską Lietuvos ir židomų Lietuvos žmonių užtarmiui. L. I. Centro vedėja Marijona Kižytė perdavė lietuvių žvėjų atvežtą dovaną Lietuvos gintaro laivelį kurį prezidentas su malonumu priėmęs padėkojo ir atsisveikinęs su visais atstovais baigė. Memorandumą ir dovanos įteikimas su atitinkamais pareiškimais užtruko apie 20 minučių. Vėliau spaudos atstovai ir fotografai teiravosi apie

Lietuvą ir darė įvairias nuotraukas. Be amerikiečių dalyvavo "Voice of America" lietuvių skyriaus atstovas adv. Kastas Jurgėla ir "Free Europe" lietuviškosios grupės pirmininkas Vac-las Sidzikauskas ir Liet. Informacijos Centro vedėja Marijona Kižytė, kuri sekančią dieną buvo surengusi spaudos konferenciją Willard viešbutyje lietuvių žvėjų pabėgusių iš Lietuvos painformavimo reikalui.

Delegacija turėjo pasimatymus su JAV senatoriais: William Benton, iš Conn. (d.), Blair Moody, Mich. (d) ir Herbert Lehman, iš New York (d)

Su senatoriais pasimatimose dalyvavo ir lietuviai žvėjai kur buvo apklausi-nėjami ir fotografuojami. Ypatingai senatorius Benton labai maloniai priėmė ir tąja proga apdovanojo lietuvius žvėjus Lionginą Kublicką, Juozą Grišmanauską ir Edmundą Paulauską savo laidos brangiomis knygomis ir pažadėjo visokia reikal-inga ir galima parama žvė-jams. Senatorius William Benton davė savo automobili-ų su vairuotoju visai dienai,

kad ALT atstovai ir žvėjai galėtų pasinaudoti greitesniu laiku atlikti reikalus ir apžiūrėti Washingtono svarbesnias vietas. Be to, dar senatorius Benton pakvietė pas save visą delegaciją ir žvėjus į savo gyvenamąjį apartamentą ypatingam priėmimui, kuriame visi buvo vaišinami gėrimais ir užkandžiais. Turbūt bus pirmas tokis atsitikimas, kad JAV senatorius turėtų savo svečiais lietuvius žvėjus.

Lietuviai republikonai delegacijos nariai: teisėjas Vincas Laukaitis, Vincas Kvietkus ir A. S. Trečiokas, tąja proga aplankė republikonus senatorius ir turėjo platesnį pasikalbėjimą su Republikonų Nacionalio Komiteto vadovybe, svarbiais lietuviškais reikalais. Apie tai teks kita proga pakalbėti.

Buvo ir daugiau įvairiais svarbiais reikalais pasitarimų, bet tais kitais reikalais gal kas kitas parašys. Buvo ir trukumų ir kur jų nėra?.. Abėnai paėmus reikia skaičiuoti, kad šita ALT misija, yra naudingai pavykęs reikalas. Be ALT priklausančio kredito, negalima pamiršti ir toki mūsų veikėjai, kurie viską metę atsiliepė į ALT kvietimą dalyvauti Washingtono. Vienas iš jų tai Petras Pivarūnas, kuris

MARIETTA, OHIO. — Vairuotojai bando važuoti per gilų vandenį, išvykdami iš miesto, kada Ohio upė apsėmė kelius.

buvo išvykęs atostogoms į Floridą iš kurios atskrido į Washingtoną ir po apsilankymo pas prezidentą Trumaną išskrido atgal į Floridą baigti savo atostogas padengdamas visas išlaidas savais pinigais. Kitas tai adv. Jonas Grigalius iš Bostono, netikėtai padėjo išru-pyti pasimatymą su prezidentu Trumanu, bet ir pat-sai atskridęs dalyvavo su-daryme delegacijos ir po to tuojau grįžo atgal.

Lietuvos Ministeris P. Žadeikis ALT narius ir lietuvius žvėjus pakvietė pas save vasario 16 dienos pro-ga dalyvauti sykiu su kitais garbingais svečiais. Dr. Ka-jeckas buvo atvykęs pasiin-formuoti iš ALT veiklos.

A. S. Trečiokas

ANTRASIS NOVELĖS KONKURSAUS

Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija skelbia antrąjį novelės konkursą. Pirmojo sprendimas buvo paskelbtas praeitais metais.

1. Už geriausias noveles Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija skiria tris premijas: I—\$100.00, II—\$50.00, III—\$25.00.

2. Atsiųstasias noveles vertins šie teisėjai: prof. Mykolas Biržiška, poetas Antanas Rūkas, Dr. Petras Jonikas, rašytojas Antanas Tulyas, mokytojas Domas Velička, mokytojas Matas Krikščiūnas ir mokytoja Sonė Pipiraitė. Vertintojų komisijai pirmininkaus Sonė Pipiraitė.

3. Pirmijuotas noveles Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija spausdins metraštyje ir kituose savo leidiniuose.

4. Konkurso teisingumui patikrinti novelės turi būti pasirašytos slapyvardžiu. Slapyvardis reikia užrašyti ant uždaro voko, kuriame turi būti tikrasis autoriaus vardas ir adresas.

5. Noveles reikia siųsti tokiu adresu: Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija, Antasis Novelės Konkursas, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois, USA.

6. Paskutinė diena novelėms įteikti: 1952 metų balandžio 30-oji.

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DR-JA.

Nepriklausomoji Lietuva

Rašo A. USPENSKIS (Jau miręs)

XXVI.

Lietuvos Respublikos Pripažinimas "De Jure". Aš Drausmės Bataliono Instruktoriaus Pareigose. Įstatymų Pažeidimai Batalione! Kareivių Sodinimas "Narvan". Mušimai. Drausmės Bataliono Grašinimai Mano Adresu. Aš Prašausi Pervedamas Iš Drausmės Bataliono Kitam Dalinim.

Perdavęs atskirą gudų bataliono vadovimą majorui Rozmanui, 1021 m. spalio 22 d. aš atvykau į vyr. Kariuomenės Štabą. Pradžioje buvau paskirtas Varnių drausmės bataliono instruktoriu. Prieš išvyks-tant į tarnybos vietą, vietinės brigados va-das (majoras Merkys) kurio žiniai priklausė drausmės batalionas, pasakė man: "Aš tyčia prašiau vyr. štabą paskirti būtent tamstą drausmės batalionu, nes mano gautų žinių ir skundų duomenimis, draus-mės bataliono vadas, jaunas karininkas, vyr. leit. N. leidžia sau perviršyti savo tei-ses. Aš prašau tāmsta, pone pulkininke, pri-daboti, kad nebūtų pažeidžiami drausmės bataliono tvarkymo įstatymai." Aš tuč tuojau atsakiau majorui Merkiui, kad, kaip instruktorius priklausau bataliono vado va-liai. Merkys mane nutraukė, pareikšdamas: "Tai nieko nereiškia, aš jau pasirūpinsiu, kad jis tamstos klausytų."

Atvykęs su šeima į Varnius, tuč tuojau prisistačiau bataliono vadui vyr. lt. N. Jis paskyrė mane bataliono teismo tarytoju, kas iš manęs pareikalavo begalės laiko. Į dieną tekdavo atlikti po 15 - 20 tardymų. Apsėjimas ir tonas leit. N. jau pirmą dieną pasižymėjo nedraudingumu, net pasaky-čiau, viršininkišku nepalankumu. Jis visai nepaisė mano laipsnio. Mano savimeilė bu-vo ne kartą pažeista. Jaučiausi pažemintas ir kentėjau. Prisiminus, kad ne man vienam teko būti panašioj padėtyje, apsiramin-da-vau. Ir tikrieji lietuviai, užsitarnavę seni karininkai, patekdavo į panašią padėtį anais pereinamais laikais. Pav. pulk. Kubi-lius, lietuvių bataliono Smolenske organi-zatorius, po to, kai jau ištikus metus išbuvo pulko vadu, staiga tapo paskirtas jaunes-niu karininku. Apsvarstęs visa ko laikinu-mą ir pripuolamumą, aš susitaikiau su liki-mu. . . Daviau sau žodį išpildyti tai ką pa-vedė man brigados vadas.

Stebėdamas drausmės bataliono tarnybą,

aš iš karto pamačiau, jog čia smarkiai pra-silenkiam su įstatymais, santykyje tarp nu-teistų ir prisistūstų čia bausmės atlikti karei-vių. Pasikalbėjimuose su bataliono vadu pa-tyriau, jog jisai visai klaidingai supranta ir taiko, jo priežiūrai pavestiems kareiviams, pataisymo priemonės. Jis, nepaisant įstaty-mo, apie drausmės batalionų paskirtį, laiko bataliono kareivius kriminaliniais nusikal-tėliais, kaip ir kokiais plėšikais, sukčiais, vagimis, kitaip, kaip "svoloč" į juos nesi-kraipia ir pagal savo nusistatymą, žemin-damas jų karišką padėtį, taiko jiems baus-mes, įstatymo griežtai uždraustas, kaip antai: sodinimą kareivių į "narvą" (nusi-žiūrėtą į bolševikus), muša per veidą iki žiaurais sužalojimo, kad jau žmogų ir at-pažinti nebegali ir panašiais, užmiršdamas kad nekurię jų nešioja Vyties Kryžius, ar pasižymėjimo medalius, gautus už karo žy-gius, kad šie ženklai nėra jiems atimti ir jie, nepaisant visko, yra Tėvynės gynėjai. Kai aš apie tai užsiminiau bataliono vadui, jis pradėjo šaukti: "Žinote, pulkininke, jei-gu mano vyrukai — viršilos ir puskarininkai-si sužinotų, kad tamsta užtarsi šiuos gal-vijus, jums čia pasidarytų karšta." Iš to grāsinimo aš supratau, kad brigados vadas majoras Merkys, savo pažado neištesėjo ir santykių tarp bataliono instruktoriaus ir bataliono vado man pažadėta tinkama linkme, neišaiškino.

Be to, aš greit įsitikinau, kad visi šio ba-taliono karininkai, 3 kuopų vadai ir 9 jau-nesnieji, čia tevidina pasyvų vaidmenį ir ak-lai klauso bat. vado įsakymų. Šiek tiek valios turėjo viršilos ir puskarininkiai, ak-tyvus daužymo ir įvairių neleistinų baus-mių vykdotojai, bausmių, užkraunamų sau-valiautojo — despoto bat. vado. Pasijutęs visiškai bejėgis pildyti užkrautą man briga-dos vado pareigą, aš pradėjau rūpintis per-vedimu į Šaulių Sąjungą ir tai man greitu laiku pavyko sutvarkyti. Mane paskyrė Lie-

tuvos Rytų Partizanų štabo viršininku, bet apie tai vėliau.

Atvykęs Kaunan dviem savaitėm atosto-gų, nuėjau pas viet. brigados vadą, majorą Merkį, su pranešimu, apie neteisėtus draus-mės bataliono vado veiksmus, prašydamas atleisti mane nuo pareigų, kuriose turiu bū-ti visų tų nusizengimų nebylys liudininkas. Majoras Merkys sutiko patenkinti mano prašymą ir aš buvau pervestas į rezervą, prie Kauno Miesto Komendantūros, mobili-zacijos skyriaus, kur išstarnavau iki pasky-rimo Šaulių Sąjungon.

Pusmečiui praslinkus, 1923 metų vasarą, drausmės bataliono vadas, pagal paduotą teismui vienos moters skundą, kurios brolį jis buvo sužalojęs iki nebeatpažinimo, ir pa-gal dviejų kariūnų skundą, kuriuos minėta-sai leit. N. buvo uždaręs vietoj dviejų parų paprasto arešto "į narvą" — buvo Karo Teismo nuteistas ir, atlikus bausmę iš tar-nybos atleistas. Vieton atleistojo drausmės bataliono vado paskirtas bataliono vadas tinkamai supratęs savo paskirtį ir parei-gas, nuteistųjų kareivių pataisymui įvedė sustiprintą mankštą ir rikiuotės darbą, ka-riškų statutų, tikybos ir Lietuvos istorijos pamokas, tuo būdu stengdamasis sugrąžinti Tėvynei sūnus palaidūnus, palenkti ir perauklėti juos tinkamais tėvynės gynėjais.

— XXVII. —

Mano Tarnyba Šaulių Sąjungoj (1923 m.) Lietuvių ir Lenkų Partizanai. Klaipėdos Prijungimas. Lietuva Gauna priėjimą prie Jūros. Neumano Ir Sasso Kyla. Palangos Vasarvietė. Garsusis Paplūdimis Gintaras. Karo Sanatorija. Lietuvos Patriarchas. Daktaras Basanavičius. Maironis. Tumas. —Vaižgantas.

Lenkams laužant demarkacijos linijos įstatymą, kai ginkluotų lenkų būriai (parti-zanai) įsiverždavo Lietuvos pusėn, labiau-siai kentėdavo tie Lietuvos gyventojai, ku-rių gyvenamoji vieta buvo demark. linijoje tarp Lietuvos ir Lenkijos rubežių.

Nuolatiniai lenkų užpuolimai, plėšikavi-mas, besipriešinančių jų puolimams ūki-ninkų išgabenimas Lenkijos kalėjimuosna, privertė susiorganizuoti ir pradėti savo ruoštu kontrveikimą, lietuviškuosius parti-zanus. Šią užduotį ir turėjo atlikti Šaulių Sąjunga. 1923 metais buvo suorganizuotos 8 partizanų grupės: 6 lietuvių 2 gudų. Kiek-vienai jų vadovavo kadro karininkas pri-

klausą štabo viršininkui, kuriuo buvo irgi kadro karininkas. Vyriausioju visų parti-zanų vadu buvo paskirtas kapitonas J. Mi-kuckis (buv. I-asis Kauno Miesto ir Apskri-ties komendantas), o Lietuvos Rytų parti-zanų štabo viršininku buvau paskirtas aš. Štabas rezidavo Kaišedoryse. Lenkai, paty-rę apie organizacijos įsikurimą, pajuto joje stiprų jų užmačioms pasipriešinimo vienetą ir liovėsi puldinėje Lietuvos teritoriją, nes pagauti bepešikaujant, lenkų partizanai būdavo nugabenami Lietuvos kalėjimuosna, o besipriešinantieji suėmimui, sušaudomi vietoje.

Lietuvos Rytų partizanų štabas vadova-vo visų 8-nių grupių veiksmams ir palaikė tamprų ryšį su Šaulių Sąjungos partizanų štabu, stovėjusiu prie Klaipėdos krašto ru-bežiaus. Pagal Versalio Taikos Sutartį, Klaipėdos kraštas jau seniai turėjo būti pri-jungtas prie Lietuvos, bet vokiečių kariško-jį valdžia visokiais būdais vilkino savo pasi-traukimą iš Lietuvos ir net persekiojo Lie-tuvos krašto ramius gyventojus. Nieko čia negelbėjo Lietuvos vyriausybės protestai, patiekti vokiečių vyriausybei ir Tautų Są-jungai. Tada tai Šaulių Sąjungos partiza-nai ir suvaidino lemties jiems paskirtąjį svarbų Lietuvos valstybės gyvenime vaid-menį.

Buvo aptartas ir priimtas vykdomų pla-nas, pasiimti jėga tai, kas pagal šventą tei-singumą turėjo priklausyti Lietuvai. 1923. 1.15 naktį, karininkui Budriui — Polovins-kui vadovaujant, Lietuvos partizanai perė-jo į puolimą ir staigiu smūgiu įsibrovė Klai-pėdon. Nesutikdami stipraus vokiečių pasi-priešinimo, krašto lietuvių sukilėlių pade-dami, jie greit turėjo savo rankose visą Klaipėdos kraštą. Teisėtumas šventė savo pergalės triumfą. Klaipėdos kraštas grįžo prie savo senojo kamieno ir virto Lietuvos valstybės dalimi — lietuviška gubernija — lietuvių gubernatoriaus valdoma, su vokiš-kojo seimelio pagalba. 7-tas lietuvių pulkas sudarė Klaipėdos igulą. Pagaliau vietiniai lietuvai pasijuto šeiminkais savam kraš-te. Lietuva gavo priėjimą prie jūros. Klai-pėdos uostas atgijo, gavęs prekybinių lai-vų judėjimą. Per jį ėjo dabar Lietuvos susisiekimas su Europos ir Amerikos šalimis. Trispalvė priminė dabar visiems, tiek sau-sumoje, tiek jūroje, Lietuvos valstybės at-gimimą.

(Bus daugiau)

TRUMPOS ŽINIOS MUSŲ KOLONIJOJ

Šeštadieninės mokyklos vaikučiai minėjo Vasario 16-tosios šventę

Lietuvių Klubo salėje, šeštadienį vasario 16 d. buvo susirinkę Worcesterio lietuvių šeštadieninės mokyklos vaikučiai paminėti Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Mokytojas p. Lunecas jiems papasakojo apie vasario 16-tąją ir kaip ji buvo švenčiama Lietuvoje.

Mokytojas Pr. Pauliukonis kalbėjo apie Dr. Joną Basanavičių ir tuos mūsų tautos veikėjus, kurie pasirašė ir paskelbė Vasario 16-tosios Aktą.

J. Vizbaras sveikino mokytojus ir šeštadieninės mokyklos mokinius Tremt. B-nės Komiteto vardu.

Po kalbų vaikučiai padėklavo eilėraščių ir padainavo lietuviškų dainelių.

Vasario 16-tąją Worcesterio lietuvių minėjo trijose vietose veik tuo pačiu laiku, tai būtent Lietuvių Klubo salėje, Šv. Kazimiero parap. salėje ir Aušros Vartų parap. salėje.

PRANEŠIMAS ALT. S-GOS NARIAMS

Š. m. kovo mėn. 1 d. 7 val. vakare, So. Bostone įvyksta ALT.

UŽGAVENIŲ BLYNAI

— bus —

1952 m. vasario mėn. 26-tą dieną 7:30 val. vakare..

Ruošia: Aušros Vartų Socialis klubas, parapijos salėje, auka— 50c.

Pelnas skiriamas sušelpiti liet. tremtinius džiovininkus likusius Vokietijoje.

Visų lietuvių prašome tą kilnų mūsų darbą, kuo gausingiausiai paremti.

STATE MUTUAL KOMPANIJA

PRANEŠA ŽYMIUS LAIMEJIMUS

State Mutual Gyvybės Apdraudusios Kompanija, Worcester, Massachusetts laikė savo 106-tą metinį susirinkimą vasario 12-tą. Tuojaus sekė Direktorių Tarybos susirinkimas, laike kurio Arthur W. Johnson buvo išrinktas vice-prezidentu ir sekretoriu, trys kiti paskirti aukščiausi ir šeši nauji valdybos nariai paskirti. A. George Bullock paskirtas išdinininku padėjėju, Lorne S. Stone ir Richard H. Wilson pakelti aukščiausi. Šie buvo paskirti Tarybon: Abbott P. Allen, George D. Blakeslee, Everett F. Greenleaf, James J. Kane, Jr.; William F. McAvoy ir Franklin Wyman, Jr.

Prezidentas H. Ladd Plumley savo raportą išduodamas apsidraudusiems pranešė žymius laimejimus. Naujų pavienių gyvybės apdraudusios kontraktų buvo parašyta už \$117,776 888 ir buvo didžiausia suma kompanijos istorijoje. Už premijas sumokėta buvo \$44,726,738 ir ablenos įneigos \$56,727,745 taigi viršijo visus kitus laikus. Grupės apdraudusios parduota iki \$176,201,768. Pavienių gyvybės apdraudusios galioje buvo vertės \$1,153,169,694. Sykiu grupės ir gyvybės apdrauda galioje viršija bilijoną ir tris ketvirtadalius dolerių.

KVIEČIAME UŽSISAKYTI

Plačiausiai Amerikoje Skaitomą Laikraštį

"DARBININKA"

Išaina du kartu savaitėje

buria aplink save daug bendradarbių. Visose pasaulio kraštuose turi savo korespondentus.

"DARBININKAS"

yra geriausiai informuotas pasaulio lietuvių laikraštis

Prenumeartos kaina metams:

- JAV \$5.00
- Brooklyn, N. Y. \$5.50
- Kanadoje \$5.50
- Užsienyje \$5.50
- Pusmečiui \$3.00

"Darbininkas" siunčiamas susipažinimui 2 savaites nemokamai.

"DARBININKAS"

680 Bushwick Ave. - Brooklyn 21, N. Y.

VASARIO 16 D. MINĖJIMO L. P. KLUBE

APŽVALGA

Š. m. vasario mėn. 17 d., L. P. Klube įvykęs vasario 16 d. minėjimas, ruoštas Liet. Remti Dr-jos I skyriaus, sutraukė gausų dalyvių skaičių (apie 500). Minėjimas ir su juo surišti pavergtosios Lietuvos reikalai rado platų atgarsį vietinėje amerikiečių spaudoje (3 dienas iš eilės) bei per vietines radio stotis WNEB (vasario 16 d.) ir WAAB (J. Žemaičio ved. pusvalandis). Minėjimo metu buvo priimta atatinamos rezoliucijos, kurių nuorašai pasiūsti USA prezidentui Harry S. Truman, Valstybės Sekretoriui Dean Acheson, USA senatoriams ir kongresmanams iš Mass. valstijos ir spaudai. Amerikos Lietuvių Tarybai surinkta 502 dol. aukų. Aukų rinkimo vaju tebevykdomas ir tikimasi, kad ši suma padidės. Tokiu būdu, vien šie daviniai rodo, jog LRD I-mo skyr. ruoštas minėjimas buvo gerai organizuojamas ir praėjo sėkmingai.

Minėjimas pradėtas vėliau įnešimu (atliko karo veteranai) ir Lietuvos himnu (grojo Worcesterio Bugnų Korpusas).

Kalbėtojai išskėlė daug svarbių faktų, susijusių ne tik su garbinga Lietuvos praeitimi, bet ir su dabar vykdomu išlaisvinimo darbu. Tai nebuvo vien tik žodžiai, bet kartu ir gilūs pergyvenimai. Todėl reikia pateisinti kalbų ilgoką užtrukimą, nes negalima norėti, kad tokie svarbūs reikalai būtų aptariamai trumpai ir prabėgomis. Vasario 16 d. minėjimas susirenkame ne polidai bei pramogos ieškodami, bet demonstruodami prieš mūsų okupantus ir ruošdamiesi galutinai kovai už Lietuvos laisvę. Kalbų metu iškilė keletas džiugių reiškinų, prie kurių šia proga reikėtų šiek tiek apsisototi.

Vienas iš jų buvo kongresmano H. D. Donohue apsilankymas ir jo kalboje pabrėžtas Lietuvos reikalų supratimas pažadant visokeriopą paramą Lietuvos laisvinimo byloje. Kartu davė vilties, kad sutartinis lietuvių pastangos tame darbe prives prie Lietuvos laisvės atgavimo. Tai daug pasako išblaškytai ir pavergtai tautai bei paskatina ir toliau nenuilstamai tą kryptimi dirbti.

Toliau tenka pastebėti Liet. Pil. Klubo pirmininko J. Chenio žodį, kuriame jis pabrėžė Amerikoje gimusių lietuvių nusistatymą beinorą prisidėti visu kuo prie lietuviško darbo sekant savo tėvų pėdomis ir imant iš jų pavyzdį. Tai yra labai džiugus reiškinys, rodąs, jog lietuvių kilinės žmonės tebėra gyvos tautos.

Rašykite Senatoriams

Ir Congresmenams

Senatorius Herbert H. Lehman įnešė bilių H. R. 2343 kuriuo galėtų įvažiuoti į USA vaikai, broliai ir seserys Amerikos piliečių ir legaliai atvykusių imigrantų.

Šio įstatymo priėmimo laukia šimtai ir tūkstančiai šeimų, kurių vaikai, broliai, sesers trokšta susijungti su savaisiais ir savo širdyje jaučia senatoriui Herbert H. Lehman'ui giliausią padėką.

Rašykime kuo gausiausiai Congresmenams ir Senatoriams prašydami, kad remtų šį bilių ir ko greičiausiai priimtų.

Skaitytojų Atyda

Šio laikraščio numeris 8-tas, 1952 m. Jeigu jūsų prenumereta baigėsi ši mėnesį ar ankščiau malonėkite atsinaujinti.

tos atžalos, besisieloja jos reikalais. Tai patvirtina ir LP Klubo 100 dol. auka Amerikos Lietuvių Tarybai (LP Klubo valdyba sudaro veik vieni čia gimę lietuviai, o narių iš jų tarpo taip pat didelis nuosimtis). Tai kartu parodo, kad ne vien kalbama, bet ir daroma. Ar tai nėra paskatinimas ir pavyzdys tiems, kurie elgiasi atvirksčiai: daug kalba, o nieko nedaro.

Prisimenant surinktas aukas ALT tenka pastebėti du dalykus: jos buvo gautos tik vieno iš trijų minėjimų metu ir jų šiemet surinkta daugiau, kaip ta pačia proga praeitais metais. Tai rodo, kad visuomenė dar nėra pavargusi aukodama šen bei ten ir supranta esamos padėties svarbą. O jei worcesteriečiai bent tokiomis progomis pajėgtų susijungti krivon, tai tikrai savo aukomis pralenktų ne vieną sau lygią koloniją.

Meninė minėjimo programos dalį atliko Kauno Valst. Operos solistas Ip. Nauragis, p-lė Barbara Dvareckas ir Tremtinių Meno Mėgėjų Ratelio choras, ved. muz. Z. Snarskio, akompanuojant p-lei Olgai Keršytei.

ALT-ai aukojusių sarašai spaudoje bus paskelbti vėliau.

J. P.

Pasaulio Lietuvių Archyvo Adresas

Pranešama, kad Pasaulio Lietuvių Archyvu skirtąją istorinę (archyvinę, bibliografinę ir muziejinę) medžiagą ar korespondenciją reikia siųsti Archyvo būstinės adresu, būtent:

Pasaulio Lietuvių Archyvas
2601 W. Marquette rd.
Chicago 29, Ill., USA

ISBANDYKITE JĮ PIRMA KAIPIRKSITE

Jūs galite išbandyti Visai Nauja BENDIX Automatišką Dujomis Varomą DŽIOVINTOJĄ Jūsų Namuose per 10 dienų

Visiškai Nemokamai Mes pristatysime ir įtaisysime be jokių išlaidų jums, kada yra dujų vamzdis užtekinai didumo kambari, kur bus pastatytas džiovintojas.

WORCESTER GAS LIGHT CO., 240 MAIN GATVĖS
Tel. 2-2811 - Worcester, Mass.

With heat signal light and automatic temperature control, you can cook 101 taste tempting treats quickly, easily and to perfection. Try FRYRYTE for finer eating... better living. It's a dandy gift.

LET REDDY DO IT!

FRYRYTE
automatic electric
DEEP FRYER
\$2895
(terms if desired)

FAST CLEAN QUICK EASY SURE

GREAT FOR:

- FRENCH FRIES
- ONION RINGS
- POP CORN
- CHOPS
- FISH
- LOBSTER
- CLAMS
- FRITTERS
- DONUTS
- FRANKS
- CHICKEN

... complete with recipe book

Worcester County Electric Company
Part of New England Electric System

Laidotuvių Patarnavimas

Žemiausios Kainos, Pradedant \$200.

MATHEW A. CINSKY

340 HARDING GATVĖS

TEL. 5-5898

LIETUVIS

Lietuviška Radio Programa, Kuris Tarnauja

Suvirš 50,000 Lietuviškiems - Amerikonams

ŠIOJ APYLINKĖJE

Sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. p. p.

Stotis WAAB - 1440 kc.

ORO BANGOMIS TRANSLIUOJAMI VAIRUS:

Visuomenės Pranešimmai, Naujienos Muzika, Faktai Apie Lietuvius (Vietinės Žinios, Parengimai, Koncertai, Šokiai ir t.t., Vestuvės, Vardiniai, Krikštai, Puotos ir Liūdni Pranešimai.)

Kreipkitės:—JOSEPH K. ŽEMAITIS—Director
47 Waverly Street - Dial 5-2825 - Worcester 4, Mass.

DR. ANTHONY ARENT

LIETUVIS GYDYTOJAS
Vidurinių Ligų Specialistas
Valandos Pagal Susitarimą

OFISAS: 507 MAIN STREET

PARK BLDG.

Worcester, Mass.

TEL. 7-2173, namai;

TEL. 6-0671

ATĖJO I BAŽNYČIA NUSINUODYTI

Richmond, Va. — Jauna moteris, raudonai apsirengusi, atėjo sekmadienį į katedrą. Žmonėms prarėtėjus, ji išsitraukė nuodų, susimaišė ir išgėrė. Kai prie jos pribėgo kunigas, ji jau buvo mirusi.

Ji laikė rankoj popierių, kuriame buvo užrašyta: "Mirties priežastis: sužeista širdis".

SKAITYKIT

IR PLATINKIT

"AMERIKOS LIETUVI"

VIEŠA PADEKA

Lietuvai Remti Dr-jos 1-mas skyrius, ruošdamas šių metų vasario 16 d. minėjimą Liet. Pil. Klube, susilaukė plačios ir labai vertingos paramos tiek iš pavienių asmenų, tiek ir iš atkiry samburių. Dėka to, minėjimas praėjo gvyvai ir davė gerų rezultatų. Už tai Liet. Remti Dr-jos I-mo skyr. valdyba reiškia viešą padėką visiems, o ypatingai sekantiems:

Lietuvių Piliiečių Klubui už sąlę ir piniginę auką \$100.00); Worc. Am. Liet. Drum Korpusui ir jo mokytojui Albertui Juodžioniui; Kalbėtojams: Liet. Pil. Klubo pirm. John Cheniui, adv. Ant. Mileriui, adv. P. Viščiui ir agr. J. Bertašui; Mrs. Onai Pakstienei.

Menines programos pildytojams: Kauno Valst. Operos solistui Ip. Nauragiui, p-lei Barbarai Dvareckas, Tremt. Meno Mėgėjų Ratelio vadovams—p-lei E. Zimavičiutei ir Just. Bruožui, T. M. M. R. chorui ir jo vadovui muz. Z. Snarskiui ir p-lei Olgai Keršytei; Mr. D. Mažeikai, Mr. J. Krasinskiui ir Mrs. J. Lendraitienei.

Visiems aukų rinkėjams ir aukojusiems.

LRD I-mo Skyriaus Valdyba

PRANEŠIMAS

1939 metais buvo sutvertas Fondas sukėlimui pinigų apmokėjimui už kurinį "Artojas", kuris yra patalpintas Bostone, Miesto Muziejuje.

Kurinys "Artojas" yra skulptoriaus Petro Rimšos nuosavybė. Kilus antram pasauliniam karui nebuvo galima susisiekti su P. Rimša. Vėlesniais laikais irgi nieko nesigirdi, nors ir buvo daug pastangų daroma.

Fondo komitete darbavosi ir aukoję pinigus šios draugijos ir organizacijos: Lietuvių Piliiečių Klubas, Šv. Jurgio Dr-ja, Liet. Moterų Klubas, Liet. Sūnų ir Dukterų Dr-ja, SLA. 318 kp., SLA. 57 ku., Buritės Dr-ja. Šv. Kazimiero Dr-ja, pavieniai asmenys: F. Skliutas, K. Zurlis J. Dvareskas.

Draugijos prašomos paskirti du atstovų, pavieniai turi teisę dalyvauti. Visi yra kviečiami į susirinkimą, šių metų vasario (Feb.) 28-tą dieną, 7 val. vak., Liet. Pil. Klubo svetainėje, 12 Vernon gatvės.

Kvietimas yra galutinas, susirinkimo tikslas likviduoti "Artojo" fondą. Didžiama nutars kam skirti pinigus. Tėmykite vietą ir laiką.

A. Dailyda, Pirm.

K. Zurlis, Rašt.